

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 10. septembra 1936

Štev. 36.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/I. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. — V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov. v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej. — Za odgovore je priložiti znamko.

Pisma na urednikovi mizi

Kako pišejo prijatelji našega tednika

Šop pisem leži na urednikovi mizi. Več ko sto jih je, zvečne izpod peres preprostih ljudi, bolj vajenih rokodelskega in poljskega orodja kakor držala in črnila. Ali jih zato urednik s tolikšno ljubeznijo prebira že v drugo in v tretje?

»Bo kmalu kaj?« ga takrat suho zmoti glavni urednik. »Mudi se, najpogostejše čez eno uro moram članek imeti, drugače bo zamuda.«

Zamuda! Beseda, ki se je v uredništvu in upravi najbolj boje. Zakaj takrat ves dan ni miru: v enomer zvonijo telefoni, neprestano prihajajo v upravo ljudje, češ zakaj niso tednika dobili, saj so ga v redu plačali; seveda pade tudi marsikatera pika na rovaš grešnikov, ki so zakrivila zamudo. Se dobro, da urednika le redko krivda zadene — zamude so večidel krive tehniške zapreke v tiskarni — kajti takrat bi se najrajši v zemljo pogreznili, da ga ne bi v uredništvu vsi vprek tako očitajoče gledali.

Urednik se odtrga od branja. Tako ga je bilo premetilo, da je skoraj pozabil, da je jutri že četrtek. Niti ene vrstice še ni napisal — in čez eno uro mora biti članek že gotov!

Da, če bi mu dal glavni urednik celo stran na razpolago, kakor ga je prosil! Potem bi najlepša pisma kar čela ponatisnil. Pa ne: pol-druge stolpe, kvečjemu dva, to je največ, kar lahko utrpí. Brrr, kako naj zdaj izbere in stisne v pičlih 200 vrsticah najboljše misli iz toliko pisem! In čez dobro uro mora biti rokopis že na poti v stavnico!

»Ne ugaja mi, če je kakšna vrsta narobe natisnjena. Ker če jo hočem prečitati, moram časopis obratovati.«

Urednik udari nehoti v smeh. Tjavanje je bil zastrel v šegavo-hudobni odgovor nekega naročnika na rovaš nedavne tiskovne napake v »Družinskem tedniku«. Pri priči se mu je vrnila dobra volja.

»Dva stolpe? Čez eno uro? V redu. Samo gospod glavni urednik naj ne zameri: če se bodo bralci čutili prikrajšane, si umijem roke.«

Nekdo je napisal, da srečni ljudje nimajo zgodovine. Človek ne ve, kaj bi o njih pisal, kajti opevanje same sreče neprizade dolgočasno. Treba je sem pa tja kakšne neveselosti, intrige, morda celo katastrofe, potem šele postane zgodba zanimiva.

Takšne misli nekako so me obhajale, ko sem iskal misli iz odgovorov naših bralcev na vprašanja »Družinskega tednika«, kaj jim v listu ugaja in kaj ne. Zakaj, po pravici lahko zapišem, da vsi hvalijo »Družinski tednik«, ta tako, drugi drugače.* Tako na primer piše g. Leopold S. iz Studencev pri Mariboru:

V »Družinskem tedniku« je vse (se mi zdi) tako zanimivo, da ni zaman nič takega, kar mi ne bi ugažalo. Najbolj so mi všeč detektivski romani.

Ge. Mariji S. iz Sremske Kamenice je »Družinski tednik« željno pričakoval glas iz ožje domovine:

...Vsakokrat ga težko čakam in z veseljem sprejem, posebno še zdaj, ko sem daleč od Slovenije, ko mi je čitanje edina zabava... Želim vam mnogo naročnikov... Najbolj mi je všeč roman »Kontesa Klara«.

G. Jože K. iz Hrušice pri Jesenicah na Gorenjskem je kratak:

Le tako dalje kakor dozdaj!

Ga. Marica S. iz Ptujca: Z navdušenjem priporočam »Družinski tednik« svojim prijateljem in ne brez uspeha. Se nihče ni opustil ta list, kateri ga je začel čitati... Sploh in vrstice, katere ne bi z zanimanjem prečitala.

Rudar g. Franc K. iz senjskega rudnika (Srbija) svetuje:

Romani, povesti itd. naj bodo v bodoče bolj domači, mili, ljubeznivi, ne tako divji, kakor so detektivski... Najpšša so v »Družinskem tedniku« pač Hakinna pisma v prvem stolpcu.

G. Vinko O. iz Podkorena pri Kranjski gori:

Prej sem si »D. t.« izposojal, ker

* Kakor nas te pohvale veselo, nam vendar ne otehtajo docela pomanjkanja kritike in dobrohotnega zabavljanja nad našimi hibami — kajti kdo je brez njih? Tudi pičli odziv na našo anketo — komaj dober odstotek — nas je razočaral, čeprav so nam po drugi strani v zadovoljenje izjave mnogih, da samo zato niso sodelovali pri naši anketi, ker »Družinski tednik« hranijo za poznejšo vezavo in ga ne marajo pokvariti s izstizenjem kuponov.

mi je pa list ugažal, sem si ga naročil, čeprav ga težko plačam. Toda moje mnenje je tako, da za tistih par kovačev nikjer drugod ne dobim toliko dobrega in poučnega čitva. Zato ga ob vsaki priliki najpogostejše priporočam. Ugaja mi v njem vse, od prve vrste do zadnje.

Ga. Klara E. iz Rogoze pobija našo željo, da ne bi naročniki in kupci posojali »Družinskega tednika«:

Posojajte »D. t.«! Ne zaklepajte ga v omare, naj gre glas o njem v poslednjo vas in v vsako nizko gorsko kočlo! Kakor »Hubertus«-plašč bi moral biti tudi »Družinski tednik« za vse in za vsakogar...

Gdč. Marija Z. iz Ljubljane kritikuje:

Ne ugaja mi politika na prvi strani in kronika tedna. Najbolj so mi pa všeč romani...

G. Ivan Z. z Blejske Dobrave je poln hvale:

Vse je zanimivo, posebno romani, kuhinjski recepti in dobri nasveti ugažajo moji ženi. Se nikoli nisem čital nobenega časopisa tako z veseljem in od prve do zadnje vrste vse kakor v »Družinskem tedniku«.

G. Alojz S. iz Črne piše kratko in jedrnat:

V »Družinskem tedniku« mi ugažajo romani, humor in kuhinja. Ne ugažajo mi Bata-čevlji, ker hočejo moji otroci potem vsakikrat druge. V prihodnje naj bi bil »Družinski tednik« obširnejši in naj bi imel več novic.

G. Ludovik L. iz Murske Sobote želi:

Kar najmanj politike!

G. Francelj Z. iz Ljubljane ne more prebrati našega Hake:

Vaši uvodniki in vaši nasveti vas že od vsega začetka izhajanja »D. t.« kažejo kot poštenega, pravičnega, razumnega, dobrega in po blaginji ljudstva stremčega moža. Vse vaše članke in zlasti tudi zadnjega — »Severna stena« — desetkrat podpisem.

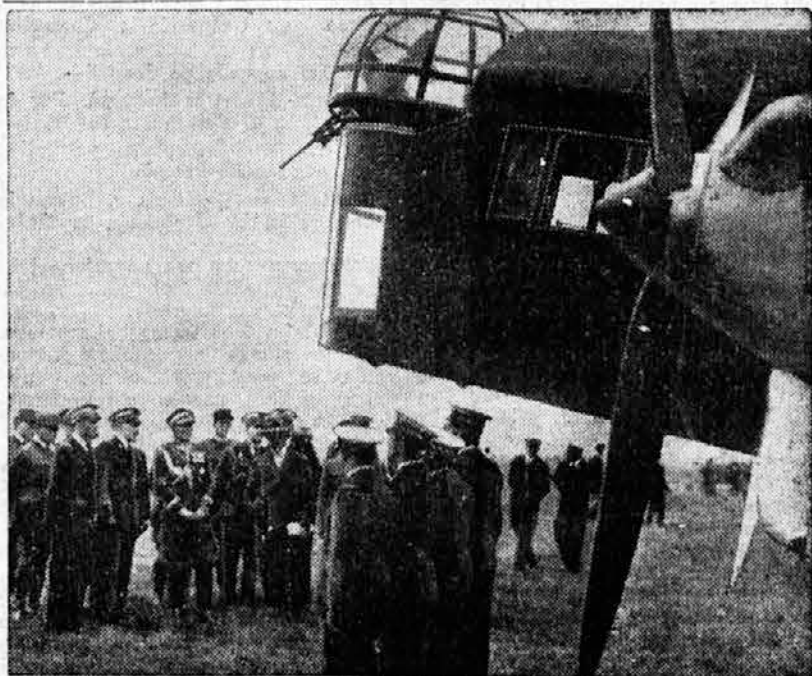
G. Jakob K. iz Celja nas graja:

Ne ugažajo mi razne zapovedi za moše in žene, za fante in dekleta. Posebno članek »Če žena možu robove nasaja« je razburil precej čenks, še moja žena (čeprav sva oba že to dobro prekorčila) je imela takoj pripombo: Kaj pa, če mož ženi robove nasaja?! Ugažajo mi v listu novice iz domovine, zanimivosti z vsega sveta in pregled političnih dogodkov na 1. strani. Dobro bi bilo, če bi list objavljali tudi članke o zdravju.

Najlepše pa je pač napisala naša dobra prijateljica ga. Marija Š. z Jezice pri Ljubljani:

»Družinski tednik« lahko primerjam s kar najskrbnejše obdelanim vrtom, kamor vedno iznova presaja priden vrtnar z vseh strani zbrano najlepše cvetje, da se ga razveseli in ga občuduje tudi razvajenčevo oko in srce.

To bi bili najpomembnejši izvečki iz 153 odgovorov, ki jih je dobilo naše uredništvo na vprašanja v št. 32 in 33 »Družinskega tednika«. Tiste gg. bralce in naročnike, ki jih za-

Generalni nadzornik poljske vojske general Rydz-Smigly je obiskal Francijo in si — kakor naša slika kaže — ogledal tudi najmodernejša bombna letala

Razgled po svetu

Velike spremembe v Evropi

napoveduje poluradni londonski »Daily Telegraph«: odstavitev Titulesca je prvi signal

Ljubljana, 9. sept.

Zakaj je moral Titulescu odstopiti

Ko smo brali, da je večni zunanji minister Nicolaë Titulescu ondan na lepem postal zasebnik, to

se pravi, spet profesor prava na bukaški univerzi, kar je bil že z 22 leti — ko smo brali, da je Tatarescu kar čez noč izkrcal svojo ga najvažnejšega sodelavca, smo brali hkratu tudi lepo stilizirane komentarje in razlage: gospod Titulescu je sicer spreten diplomat

Zemljevid severnega španskega bojišča z Irunom, s svetovnim letoviščem San-Sebastianom in trdnjavo Guadalupe, kjer so se v poslednjih dneh vladne čete krvavo spoprijele z uporniki

radi pomanjkanja prostora nismo utegnili omeniti, prosimo, naj nam tega ne zamerijo: vsem, prav vsem se za njihov prijazen odziv na našo prošnjo zahvaljujemo od srca.

*

Urednik je odložil pero in si odmahnil: zamude ne bo, ura še ni pri kraju. Brž je še poslednjič prebral rokopis, tu pa tam kaj dodal ali prečrta in odnesel članek glavnemu uredniku. Le-ta je hlastno preletel tri strani gostega rokopisa in resno zmajal z glavo:

»Hm, ni ravno slabo, ko le ne bi bilo tako dolgo... Uvod je odveč ali vsaj predolg.«

»Oprostite... uvodnik pa brez uvoda?!« se je hotel urednik rešiti v besedno igro, le predobro vedoč, da ima šef prav.

»In tale konec, od zvezdice dalje, bi tudi izpusil — saj ne vem, kje naj vzamem prostor zanj!«

Uredniku se je podaljšal obraz: prav uvod in konec, si je domisljal, sta se mu nekam najbolj posrečila. Glavni urednik se je prizanesljivo nasmehnil: saj ve, da se vsakemu časnikarju, poklicnemu in nepoklicnemu, smili sleherna vrstica, ki mu jo kdo črta. In tako je vendarle našel prostora i za uvod i za zvezdico in konec za njo — da bo uvodnik popoln in da bodo čitatelji »Družinskega tednika« dobili vsaj nekoliko predstave o tem, kako se takle članek rodi.

Quidam.

Izid nagradnega natečaja na 2. strani, Opomba uredništva.

in za Romunijo velezaslužen državnik, samo veliko napako ima: preveč se je... na Rusijo naslanjal!

Poluradni londonski »Daily Telegraph« pravi pa nekoliko drugače. »Naš bukaški dopisnik« beremo tam, »je dognal nekaj zanimivih podrobnosti o nacističnih spletkah, ki so strmoglavile Titulesca.«

»Tri dni preden sta kralj Karol in predsednik vlade Tatarescu sklenila izločiti Titulesca iz vlade, je vladar sprejel Oktaviana Gogo, vodjo romunskih narodnih socialistov, ki se je bil ravno vrnil z berlinske olimpiade.«

»G. Goga je imel v Berlinu več sestankov in razgovorov s Hitlerjem in z drugimi vodilnimi nacističnimi osebnostmi. Domov se je vrnil s poslanico nemškega kanclerja za kralja Karola in s kratkim poročilom o stališču Nemčije do Titulescove zunanje politike.«

»Med drugim« nadaljuje poročevalec londonskega lista, »je bilo v tem poročilu, kolikor sem mogel dognati iz zanesljivih virov, več izjav članov nemške tajne policije (Ge-Sta-Po) zoper Titulesca; bivši romunski zunanji minister naj bi bil po teh izjavah kritikoval v razgovorih s tujimi državniki politiko kralja Karola.«

»Šele po razgovoru z g. Gogo« pravi dopisnik, »je vladar poklical predsednika vlade in takrat je dozorel sklep o »izkrcanju« g. Titulesca.«

Na drugem mestu pravi isti list:

»Kralj Karol in g. Tatarescu sta s tem, da sta odslovila tistega, ki je bil dolga leta njun krmar na vihnem morju balkanske politike, odprla vrata velikim spremembam ne samo na Romunskem, nego tudi v ostali Evropi. Kdor ima kaj vpogleda v britansko politiko, bo kaj opazil, da so tu na delu nacionalnosocialistične roke — kakor so bile pred kratkim pri državnem prevratu na Grškem in kakor se opazja njih vpliv pri pripravi kralja Borisa, da proglasi na Bolgarskem germanofilsko diktaturo.«

Kdor bi bil vzlic temu še v dvomu, naj prečita še tole cvetko v Goebbelsovem »Angriffu«:

»V sedanjí res pravi romunski vladi bi bila navzočnost mongolske lobanje Titulesca, prijatelja boljše-ševikov, ki si je nakopal svojo močvirno mrzlico v mlakuži lastne korupcije, docela nemogoča. Za Romunijo je odslopitev tega večnega zunanjskega ministra pravi blagoslov.«

Naposled še en romunski glas. Demokratska »Dimineata« (Bukarešta) piše:

»G. Goga (vodja romunskih hitlerjevcev) pravi, da postaja nemško-italijanski blok proti boljše-vizmu čedalje mogočnejši; če se mu ne bomo pridružili, nas bo zmrnil.«

● Čistoto

● Svežost

● Lepoto

Vaši polti

ELIDA TOALETNA MILA

»Mi pa vemo samo eno,« nadaljuje list. »Da Nemčija nima skupne meje z Rusijo in da bo zato, če bo hotela napasti sovjete, morala iti čez Poljsko ali pa čez Romunijo. Poljaki so že odločno izjavili, da ne marajo oddajati svoje zemlje v najem za bojišče. Stališče naših germanofilov je torej jasno: hoteli bi spremeniti našo deželo v krvave bojne poljane.«

»Naši nacionalisti imajo neprestano na jeziku specifične nacionalne vrline romunskega naroda in razvoj njegove civilizacije. Toda ali je zato res potrebno, da pademo v kremplje nemškega imperializma? Ali naj najprej postanemo nemška kolonija, potem šele naj skušamo razviti svojo civilizacijo?...«

Padec Iruna

Španska državljanska vojna je stala konec preteklega tedna v znamenju Iruna: po večtedenskih napadih se je upornikom posrečilo s pomočjo maroških legionarjev mesto zavzeti.

Irun je neznatno mestce ob francoski meji; če ne bi bilo revolucije na Španskem, ga pri nas razen križankarjev pač nihče ne bi poznal. V leksikonu beremo, da šteje mestce 9.900 duš in da stoji ob reki Bidasoi. Da bi bil največja španska trdnjava, kakor smo te dni brali v nekaj časniki, menda nemških, ni najti v leksikonu niti besedice.

Padec Iruna torej sam po sebi še ne bi pomenil tolikanj pomembne zmage upornikov čet — da ni tega mesta vlada sama proglasila za simbol in za nekaj ključ vsega severnega španskega Primorja, zlasti San-Sebastiana, in ga zato tudi sklenila braniti do poslednjega moža. Irun je padel in vse kaže, da se tudi San-Sebastian — svetovno znano letovišče, 62.000 prebivalcev — ne bo več dolgo držal. Revolucionarji torej zmagujejo.

V Madridu so ondan sestavili novo vlado z Largom Caballerom na čelu, ki ga sicer — čeprav je socialist — imenujejo španskega Lenjina. Slika nam ga kaže v popolni bojni opravi

Vsaj na severu. Nasproti njihovim uspehom ne more vlada pokazati nobene pomembnejše zmage. To utegne njenim četam in milicijam vzeti pogum; zato je zmaga pred Irunom za upornike ne samo materialnega, nego še mnogo bolj moralnega pomena.

Preden sklenemo irunsko poglavje, se nam zdi prav, da kot kronisti razčistimo nekatere pojme. Irun in okoliške kraje so branimi vladni milicijniki. Boji so bili navdve krvavi in poročila vseh agencij so si bila edina v tem, da so si morali zmagovalci priboriti sleherno ped zemlje. Ker so bili po poročilih istih agencij napadali v premoči i po ljudeh i po orožju, terja gola poštenost, da priznamo tudi premaganec tisto junaštvo in pogum, ki ga ne moremo odrekat zmagovalcem.

Dalje: Nekateri časopisi dan za dnem obtožujejo Francoze, da podpirajo špansko vladno z orožjem. Takih poročil so polni posebno rajhovski listi — torej listi tiste države, ki dobavljajo upornikom letala in orožje čez Portugalsko. Vprašali bi: če Francozi res pošiljajo španskim topove in municijo, zakaj za božjo voljo niso potem pomagali rešiti Irun, saj jih je vendar samo most delil od tega velevažnega mesta? Zakaj so pustili, da je ključ severne Španije prišel revolucionarjem v roke — ko vsi vemo, da je Irun padel predvsem zato, ker je branilec zmanjkalo municije?

Dosledni Léon Blum

Te dni so hotele francoske delavske organizacije po vsaki ceni proglasiti kratko stavko v znak simpatij s španskimi tovariši in s špansko vlado. Toda predsednik francoske vlade Léon Blum je zagrozil z odstopom, če delavstvo ne odneha. Francija je dolžna vztrajati v nevtralnosti, je poudaril Blum, drugače bi nam grozila nova evropska vojna.

Blumov trezni odgovor je zalegel. Zanimivo: za boljševeškega priganjača razkričani Léon Blum je našel milost celo pred nemškimi očmi: ves nemški tisk hvali predsednika francoske vlade in njegovo odločnost.

Če bi tudi nekatere druge države tako pošteno mislile in delale, kakor misli in dela francoska vlada te kritične tedne, ko divja revolucionarna vihra ob njenih južnih mejah, bi imeli v Evropi nekoliko manj vojne psihoze.

Novo oboroževanje Francije

Francozi so včeraj odgovorili na podaljšanje nemškega vojaškega roka: vlada je odobrila za leto 1937 izreden kredit 4.200 milijonov frankov. Denar pojde za povečanje parka oklopnih avtomobilov in tankov in za moderniziranje vse oborožbe na kopnem, na morju in v zraku.

Usodni oboroževalni krogotok gre z neizprosno nelogičnostjo svojo pot: zdaj so spet Nemci na vrsti...

Punt na Portugalskem

Portugalci imajo že nekaj let stanovsko državo in diktatorsko vladavino. Doslej je kazalo, da še nekam dobro peljejo svojo državno ladjo. Včeraj je pa iznenada prišlo do upora dveh portugalskih križark pred Lizbom. Začel sta na lepem obstreljevati prestolniške utrdbe. Obrežne baterije so začele odgovarjati in prisilile križarki k predaji. Mornarje so zaprli. Uradno poročilo pravi, da vlada na Portugalskem red in mir.

Kaj je s Staljinom?

O ruskem diktatorju krožijo vsi mogoči in nemogoči glasovi. Najprej so poročali, da se že pol leta ne gane iz Kremlija, ker se boji atentata. Potem smo brali, da se je peljal v oklopnem vlakcu mirit Georgijce, ker so se baje uprli. Nato ga spet srečamo v Kremliju, to pot nevarno bolnega, tako rekoč pred katastrofo.

Lenjinovo vdovo Krupsko so po Havasovem poročilu aretirali in poslali v Sibirijo. Njen greh je bil, da se je pri Staljinu zavzela za Zinovjeva in za druge na smrt obsojene tovariše svojega pokojnega moža.

Kronika preteklega tedna

■ Stavke v tekstilnih tovarnah. Vzhic vsemu prizadevanju, da bi prišlo med obema taboroma do sporazuma, stavka v tekstilnih tovarnah v Trzinu, Kranju, Ljubljani in Škofji Loki še zmerom traja. Dosedanja pogajanja med zastopniki delavstva in predstavniki delodajalcev tekstilne industrije niso obrodila uspeha, ker go-

„Prinesite mi senzacijo!“

Povsod, kjer divja vojna, kjer ljudstvo demonstrira, kjer razsajajo kužne bolezni in elementarne katastrofe: povsod tam srečaš tudi filmske reporterje. Pričujejo članek govori o njih, o pešici pogumnih mož, ki so par metrov dobrega filmskega traka plačali z življenjem.

Filmski reporterji, to so možje, ki zbirajo slikovni material za zvočne in neme tednike, se morajo trdo boriti... Živec ne smejo imeti — in predvsem — bati se ne smejo ničesar, pa prav ničesar!

Tako smo imeli pri nas nekega norca. Za Freda Lucka se je pisal. Bil je majhen, gibčen in pogumen deček; njegov film »Umor čiškega župana« mu je vrgel nagrado. Bil je tako miren in brez živcev, da je sredi najhujše borbe stal s svojim aparatom in filmal do konca.

Ko je nekoč v nekem pristanišču izbruhnila stavka, ga je poslal šef v San Francisco. Frisco ni mesto, ki bi bilo filmskim reporterjem naklonjeno; policaji ne marajo, da jih kdo pri »delu« filma; delavci pa še manj. Lepega dne je nastal pretep pri skladiščih. Luck je bil kakopak zraven. Kamero si je obesil čez ramena, in ko so stavkajoči navalili na policije, je začel filmati. Ker se ni zmenil za dogodek za svojim hrbtom, so ga kar na lepem potegnili s seboj v najhujši boj. Spretno se je izvil iz množice in spet vrtil ročaj svojega aparata. Tedaj ga je nekdo sunil med rebra; zaletel se je v policijo, ta je pa mislila, da ga hoče napasti. Potegnil je sabljo in Lucka pošteno oplazil po betici. Z zijočo rano je pritekel Luck v filmski atelje, oddal filmski trak in omedlel. Se danes je v bolnišnici. Slike so bile kakopak: »efekte«, kakor mi pravimo.

THOMSONOVA SMRT

Prej smo imeli Williama Jeppa Thomsona. To vam je bil fant od fare. Dolg je bil ko raglja, živčen pa ko stara devica; filma je zmerom samo dirke. Njegove slike so bile imenitne, in možakar je bil vrhu tega strašansko častihlepen.

Ko mu je nekoč šef dejal, da so si vse slike z dirk podobne ko jajce jajcu — in da naj za božjo voljo pokusi nekaj novega, nekaj senzacionalnega... je Thomson prikril.

Meltrop, prvi vozač družbe General-Motor je vozil v Indianopolisu pri dirkah. Thomson ga je pregovoril, da ga je vzel s seboj. V vozu kakopak ni bilo prostora, sicer se pa tudi s sedeža ne da filmati. Pogumno se je dal tedaj Thomson privezati na hladilnik. V tem čudnem položaju je vztrajal tri runde: 145 km brzine; potlej je vozač zvil brzino na 188. Bog sam si ga vedi ali se je kaj pokvarilo, ali je Thomson preveč obtežil voz s predaj, zdajci se je dirkalni avto prekopnil na hladilnik in zgorel. Thomsona sploh nismo več našli pod razvalinami, Meltrop je bil pa le lahko ranjen.

NE STRELJAJTE!

Maja meseca so bili veliki manevri ameriške mornarice. Ker so preiskovali posebne vrste granat, so morali imeti pošten cilj. Privleki so iz neke rotornice staro torpedovko iz leta 1900 — in ker je bila ta stara ropotja obložena z belimi jeklenimi ploščami — je bila kakor nalašč za tako preskusno streljanje. Na predvečer obstreljevanja sva se v Wardom peljala k tej torpedovki in si jo ogledala. Kasno je že bilo.

spodje zahtevajo, da delavstvo najprej zapusti tovarne, nato bi se šele začela končna pogajanja in podpisale kolektivne pogodbe. Dne 1. septembra so v zvezi s pogajanjimi ustanovili upravo Zveze delodajalcev tekstilne stroke, ki je sklenila, da bodo tekstilna podjetja v Sloveniji priznala delavske mezde in ostale ugodnosti kolektivne pogodbe s povratno močjo od 1. septembra t. l. dalje. S tem svojim sklepom žele delodajalci podpreti, da so glasovi o tem, da ne mislijo rešeno na podpis pogodbe, neresnični. Stavka se je med tem 1. septembra razširila tudi na vsa tekstilna podjetja v Mariboru, izvzemši tovarno Hutter & Drug in tovarno Rosner. Tako je tudi v Mariboru stopilo v stavko 4.300 delavcev. Mariborski delavci izjavljajo, da so stopili v stavko v znak simpatij do stavkajočega delavstva v Trzinu, Kranju, Škofji Loki in Ljubljani, in da upajo s stavko pospešiti podpis kolektivne pogodbe.

V zvezi s stavko tekstilnega delavstva je ban Dravske banovine g. dr. Natlačen izdal naredbo, ki naj pri stavkah prepreči razne pojave, ki utegnejo biti nevarni za javni red in mir. Tako se bodo z globlo 10 do 1000 din ali zaporom do 20 dni kaznovala naslednja dejanja: omejevanje osebne svobode v obratnih prostorih, preprečevanje prostega lastnikovega razpolaganja z obratnimi prostori in predmeti v prostorih, odobranje zasedbe obratnih prostorov kakor tudi nabiranje in dajanje denarja, živil in obleke za stavkajoče. Istočasno s to naredbo je ban dr. Natlačen poslal tekstilnim industrijem pismo, v katerem izraža upanje, da se ne bo odlašalo s sklenit-

Drugo jutro sem bil že prav zgodaj na svojem mestu. Ker je bila megla prav gosta, cilja niti videli nismo. Mornarica je morala počakati z obstreljevanjem. Medtem pa je Ward neopazno izginil. Naposled — okoli devetih — se je megla dvignila in obstreljevanje se je začelo. Najprej so preizkusili granate znamke Lyddit (ki pri eksploziji vse okoli sebe rumeno porbarvajo), pozneje so pa začeli bombardirati cilj z drugimi granatami.

Prva salva ni zadela; druga je bila predaleč merjena, tretja je trikrat zadela. Posadka je bila navdušena; najmanj trikrat je vzkliknila: hura! Prvi častnik ki je poveljeval, je neprestano opazoval staro torpedovko. Prav v tistem trenutku, ko je izdal povelje, je nekdo zavpil: »Ne streljajte... nekdo je na cilju.«

Bil je kakopak Ward.

»Indianopolis« je brz brzojavila drugim ladjam. Odpeljali smo se s polno paro k stari torpedovki in našli tam Warda med razvalinami; stajalo kamere je bilo zlomljeno; leča razbita — on sam je pa krvavel iz nešteto ran.

»Vraga, kaj je pa vam šinilo v glavo Ward?«

Bil je mrtvaško blede, vendar se je smehljajal.

»Kaj se le toliko razburjate? Hotel sem pač filmati »obstreljevanje«. Edmund, rešite filmski trak; imeniten mora biti. Stopil sem malo po torpedovki — hotel sem še nekaj filmati in se potlej izmuzniti, toda kakor nalašč so tedaj strelji zadeli tik predme... Prosim vas, pogledajte, kaj se je zgodilo z Welcoxon in Talmadgeom!«

Ta dva fanta sta bila njegova pomagata. Našli smo ju v ladijskem trebuhu — oba sta bila mrtva. Prva granata ju je dobesedno raztrgala. Zdelo se mi je, da bi bil prvi častnik Warda najrajši pretepel, čeprav je bil siromak hudo ranjen.

Zadeva pa še ni končana. Warda so odedeli na 28.000 dolarjev kazni, in ko se bo vrnil iz bolnišnice, bo moral še najmanj 4 tedne v zapor. Filmski trak je bil pa imeniten, zlasti obstreljevanje... Šef je Warda zelo pohvalil.

PEKLENSKA GARAŽA

Talmadge je doživel, še preden je storil žalostno smrt na stari torpedovki, prav čedno pustolovščino. Po pravici povedano ni bila pustolovščina prav nič čedna; grozila je bila, toda Evropeci in Američani imajo kar se tega tiče popolnoma nasprotno okuse in nazore.

Takrat, ko je sovražnik države št. 1 — John Dillinger — strahoval poštene ameriške državljane, si je šef kar na lepem vplel v glavo, da hoče imeti »gangstrske slike«.

»Filmajte, kar hočete,« je dejal, »boj s policijo, kakšno čedno streljanje ali pa nekaj podobnega! Samo, da bo!« Talmadge je odpotoval v Chicago. Po dolgem iskanju senzacija je naposled našel nekega prijatelja pri policiji, ki ga je vzel zmerom s seboj. Ko je Dillinger ušel, ni bil Talmadge niti sto korakov vstran; če bi mu takrat strojnica ne razbila kamere — bi imel gotovo imenitne slike. Zal je bil takrat preveč v ospredju...

Ganstri so ga imeli brščas za pol. fotografaja, zato so ga hoteli spraviti

s poti. Ti tiči si neverjetno dobro zapomnijo oblike... In tako so drugi večer srečali Talmadgea na cesti in ga kratko in malo »povabili« s seboj. Zaprl so ga v neko garažo — in čez dvajset ur sta prišla dva gentlemana z ročno strojnico in sta hotela ubogega Talmadgea z jeklenimi krogli malo »preluknjati«. Na vso srečo je prav tedaj prišla policija in rešila Talmadgea gotove smrti. Ves strah in vsa lakota nista bila Talmadgeu nič mar; grizlo ga je samo to, da ni mogel zaradi teme filmati, ko je imel pa aparat s seboj.

PLINARNA EKSPLODIRA

Včasih vidite v kinu takšne prizore, ki se jim pošteno čudite; zdi se vam celo, da niso »priistni«, pa vendar ni tako! Seveda so takile prizori slučajni...

Tako je n. pr. naš Kind, mlad fant, naš naraščajnik, nekoč je moral odpotovati v Indiano. Tam so imeli namreč volitve. Ko že zdavnaj ni bilo o volilcih ne duha ne sluha, je pohajkoval King po ulicah in zašel k vodi. Povedati vam moram še to, da je King strasten ribič. Slučajno — res slučajno je imel za vratom obešen aparat.

Ko je prišel v bližino plinarne in si pravkar ogledoval velike plinske kole, je eden nenadoma zletel v zrak. Hrušč in trušč je bil oglušujoč; planili so švigal daleč naokoli in razbeljeni kosi železa so kar frčali po zraku. Pri tej nesreči se je sesulo več hiš, sedemnajst ljudi je bilo mrtvih, Kind pa, ki je stal zmerom na najnevarnejših mestih, je dobil le majeno ranico.

Film je bil »rekorden«, čeprav služajen. Nekam podobno je pred letom dni Prokop fotografiral eksplozijo jadrnice. Film so rešili, vsaj deloma. Prokop je pa umrl zaradi hudih ran.

V ŽIVLJENSKI NEVARNOSTI

Pravi pravcati bravurni film nam je postal eden izmed naših »starejših«. Ko so se začeli med Japonsko in Kitajsko hudi boji, so ga poslali na bojišče. Sprva je filmal bolj zadaj, ker pa ni našel poštenih »motivov«, se je izmuznil prav v bojno črto. In tam je ostal. Japonski častniki, navdušeni sportniki, ga niso prav nič ovirali. Še narobe!

Nekega dne nam je poslal z bojišča filmski trak. Razvili smo ga in predvajali za poskušnjo. Sprva je bil na platnu samo velik bel madež, počasi se je zgoščeval, potlej smo videli v zrak pršeto zemljo, včasih kakšen obraz... spet zemljo... spet obraze. Obrazi so se večali, zagledali smo ljudi s puškami v rokah, merili so na nas gledalce, bolje rečeno nanj, ki je filmal — in streljali. Zdajci se je prikazal na platnu velik, od strasti skriven obraz: obraz Mongolca...

Naš stari operator ni samo »ležal« v strelskih jarkih, z zmagovalci jo je mahnil v sovražne järke, ves čas vrteč ročaj filmske kamere, zato se nam je naposled pokazal tudi na platnu ta velik skriven obraz mongolskega obraza.

Ta film, reporterko najiminitnejši, ki sem ga kdaj videl, je cenzura žal — ali hvala bogu — zaplenila! Saj je prav tako! Grozot je itak preveč na svetu.

Zadovoljni bi bili in veseli, če bi tudi občinstvo tako mislilo in želelo...

Naši kuponi

V 32. številki »Družinskega tednika« smo prosili naše cenj. naročnike in čitatelje, da nam sporoče svoje mnenje o našem listu. Prosili smo jih, da nam po pravici povedo, kaj jim je všeč in kaj jih ne zanima, kaj bi hoteli v bodoče brati in kaj bi brez škode pogrešali.

Da bi se oddolžili vsem onim, ki nam bodo z nasvetom pomagali spoštniti naš list, smo razpisali sedem nagrad, skromnih sicer, a z dobro voljo. Vsakdo, kdor je hotel sodelovati pri nagradnem tekmovanju, je moral poleg zahtevanih odgovorov poslati še oba kupona in uganiti, koliko odgovorov bo uprava lista prejela.

Danes smo prebrali in prešteli vse,

Tri nagrade po din 50 — dobijo ga. Zibert iz Lok, ga. Puc iz Maribora in ga. Kašman iz Divulji.

Pol leta bomo brezplačno pošiljali »Družinski tednik«

g. Trfilu iz Škofje Loke, g. Bojazu iz Ljubljane in g. Grabnerju iz Mušenika.

Naša uprava bo vse nagrajene tekmovalce še posebej obvestila in jim hkrati nakazala nagrade.

Ob sklepu tega našega skromnega, a svojevrsnega nagradnega tekmovanja se prav priščno zahvaljujemo vsem cenj. naročnikom in čitateljem, ki so se potrudili z odgovori.

Obenem pa prosimo tudi vse cenj. naročnike in čitatelje, da nam še v bodoče sporočajo, kaj jim v »Družinskem tedniku« ugaja in česa še pogrešajo.

Prav gotovo ne bomo mogli ustreči vsem željam, vendar bomo — o tem bodite prepričani — hvaležni za vsak pameten in dober nasvet in ga božno skušali tudi dejansko upoštevati.

O vsem, kar so nam cenj. naročniki in čitatelji svetovali, o vsem, kar so hvalili in grajali, o vsem tem govori izbrani članek na prvi strani.

Uprava.

Zanimivosti z vsega sveta

Srce je počilo znanemu budimpeštanskemu odvetniku Elemeru Retyju, ko mu je umrla mati. Mater in sina so pokopali v isti grob.

Lesenega denarja za 150.000 dolarjev je dalo vsled krize neko ameriško mesto v promet. Prebivalci so se morali obvezati, da bodo ta denar odkupili do konca tega leta. Ker pa so se numizmatiki (zbiratelci denarja) zbrali dve tretjini tega denarja, bo mesto napravilo dobro kupčijo, samo še 50 tisoč dolarjev bo ostalo za odkup.

Kača je zlezla Stefanu Szaboju v usta. Ko je ondan kmet Szabo iz Stare Kanize delal na polju, je opoldne spil liter mleka in legel pod neko drevo. Čez pol ure se je nenadoma prebudil, ker ga je nekaj čudno ščegetalo po grlu. Segel je v usta in izvil 30 cm dolgo kačo. Zgodilo se mu ni ničesar, strah mu je pa pošteno omrtvil ude.

Svojo sestro so sežgali na grmadi trije slaboumni otroci vojne invalida Galeja v madžarskem mestu Doroszman. Ko so bili starši zdoma, so otroci zvezali 18letno gluho sestro in jo na grmadi sežgali.

Šestnadstropno hišo iz stekla so zgradili v ameriškem mestu Toledo. Take hiše brez oken so baje zelo praktične in poceni.

Svojim psom in mačkam je zapustila premoženje neka 74letna starka iz države Illinois. Sorodniki so hoteli to čudno oporoko razveljaviti, toda najvišje sodišče v Čikagu je pritožbo zavrnilo. Štirinosem se potemtakem obetajo zlati časi.

V 82 letu je postal oče g. Viljem Matjuz, bivši narodni poslanec iz Medine v Pensilvaniji. Matjuz je že oče desetih otrok. Topot mu je žena rodila šest kl težko hčerko.

Za 1.000.000 ljudi se je pomnožilo prebivalstvo Moskve v zadnjih treh letih. Po najnovejši statistiki šteje Moskva danes 3.640.512 prebivalcev.

105 rojstni dan je pred kratkim praznoval italijanski knez Borez d'Olmo, ki je bil 50 let maršal italijanskega dvora.

Veliko bogastvo je odkrila strela v bližini Prage, ko je udarila v neko kamnito soho. Kip se je takoj razsul, pod razvalinami pa so našli stare zlatnike in mnogo najrazličnejšega nakita. Bogastvo sodi v tridesetletno vojno; zgodovinsko vrednost ceniho na več milijonov čeških kron.

12letna deklica Lisette de Bonville je iz vozička ukradla štirimesečno punčko gospe Bojarjevi iz Pariza. Mala ugrabiteljica pravi, da se je hotela s punčko samo igrati »mater in otroka«.

Iz mrtve matere je izrezal živega otroka g. dr. Boković, primarij državne bolnišnice v Sarajevu. Žena je zbolela za vnetjem možgan in umrla. Ker je pa umrla tik pred porodom, so jo kar mrtvo operirali. Otrok je zagledal luč sveta živ in zdrav.

42 oseb je naslikal na navadno poštno znamko Peter Iljaš iz Szalgotára na Madžarskem. Naslikal je papeža Pija XI., cesarja Franca Jožefa in še več znamenitih osebnosti.

Cigani so nedavno ukradli 12letno Ančko, hčerko posestnika Antona Tušle iz Doboja. Komaj so se oddaljili od vasi, so deklico zvezali in ji pretegnili roko nad lakotom, da bi jo tako usposobili za beračenje. Nesrečno deklico je rešil njen oče, ki je še o pravem času dohitel cigane. Več kmetov mu je pomagalo, da jih je polovil in jih predal sodišču.

Kliniko za zdravljenje samomorilcev so nedavno ustanovili v Tokiju. Klinika ima namen, da odvrne bolnike, ki se jim samomor ni posrečil od ponovitve. Upravitelj klinike dr. Kabajši je ustanovil tečaj za šolanje posebnih predavateljev, ki bodo kasneje po vsem svetu predavali o nesmiselnosti samomora.

Brez rok slika Ignac Silo, 18letni mladenič iz neke vasi v bližini Odese. Silo slika z nogami tako dovršeno, da so njegova dela na razstavah žela velikanse uspehe. Mnogo slik so odkupili celo muzeji.

Neka zasebna škotska banka je pred kratkim prepovedala ženitev vsem onim uradnikom, ki imajo manj ko 200 funtov šterlingov letne plače (okrog 4000 din našega denarja). Uradnik, ki bi prekršil ta ukaz, bo pri priditju odpuščen iz službe.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles: Holandija: št. 1458-68. Ded. Dienst: Francija št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Kazalec je obstal...

Pretrpeli tragično o kemiku, ki mu je strupen plin utrlil spomin

C. k. Frankfurt, sept. Na kongresu možganskih patologov v Frankfurtu je pripovedoval greifswaldski profesor G. Störing o zelo nevsakdanjem dogodku.

Meseca maja 1926 se je neki kemik po nesreči zastrupil z nekim nevarnim plinom. Sicer so mu zdravniki rešili življenje, toda zastrupljenje mu je pustilo posledice v možganih: od tistih dob je nesrečnejši izgubil dar pomnenja: kazalec se je ustavil, čeprav kolesje v redu funkcionira. Mož prav živo pomni vse dotedanje dogodke, da, spominja se celo neznatnih dogodkov iz otroških let — zato pa ne ve ničesar, kar se je zgodilo po onem usodnem dnevu v maju 1926: kakor da bi se vtisi sproti razblinjali v nič...

Ko to beremo, se nehote spominamo tragične anekdote o nekem gospodu, ki so ga pred svetovno vojno poslali v sanatorij za umobolne, leta 1920 so ga izpustili, češ da je ozdravljen. Kaj se je zgodilo v času njegove internacije, mož seveda niti slutiti ni. Najel si je izvoška — bilo je na Dunaju — in ko je na cilju izstopil, ga je vprašal, koliko je dolžan.

»6000 kron, gospod doktor«, je rekel kočjaž.

Ozdravljenemu blaznežu so se zamajala kolena: siromaku se o inflaciji še sanjalo ni. Le kako naj takale kratka vožnja toliko stane, kolikor c. kr. dvorni svetnik komaj na leto zasluži?

Izvoška je jelo minevati potrpljenje: 6000 kron je normalna pristojbina, osnovno število, pomnoženo z dolarskim indeksom, a c. kr. dvornih svetnikov ni več.

Potniku je mrzel pot pokrtil čelo. »Saj so vendar rekli, da sem zdrav!« je pomislil.

»Plačajte, ali pa pokličem stražnika!«

Tedaj se je siromak spomnil, da mu je še od takrat, ko so ga odpeljali v sanatorij, ostal 20 kronski zlatnik. Poiskal ga je in ga plašno pomolil izvoški. Le-ta toliko da ni padel s kolca; potlej je hlastno segel po svoji debeli in mastni denarnici, nastel potniku naglo, da se ne bi premislil, 30.000 kron »drobiža« in ga vrhu tega ogovoril z »vašo milostijo«.

To je nekdanjemu norcu zadalo poslednji udarec. Stopil je nazaj v kočijo in velel:

»Nazaj v norišnico!«

(Pr. Tagblatt)

PES GA JE IZDAL

Newyork, avgusta. Gospa Hilda Sheldova je leta in leta srečno živela s svojim možem, bogatim industrijalcem v Los Angelesu. Nedavno pa je doživela veliko razočaranje, ko je ugotovila, da je njen mož navaden poulični berač.

Nikoli se ni zanimala za opravke svojega moža; tudi se ni izpraševala odkod jemlje in s čem si služi denar.

Ko se je te dni sprehajala s svojim psom po ulici, je psiček nenadoma postal nemiren; strgal se je z vrvice, in stekel k beraču, ki je stal pri vhodu neke cerkve. Radostno je migljaj z repkom, se vzpenjal na berača in mu lizal roke.

Da bi videla, komu se njen »ljubljenec« tako dobriča, je tudi ona pristopila bliže. Berač se je prestrašeno zdrnil. Hotel se je potuhnuti, toda žena ga je že spoznala. Besno mu je strgala lažno brado, siknila nekaj nerazumljivih besed in odšla.

Šele zdaj je razočarana gospa razumela kakšna je industrija njenega moža. Še isti dan je vložila tožbo za ločitev zakona.

ČE VAS NAPADE LEV, PONUJTE MU SLADOLEDA

Kopenhagen, avgusta. V mesto Kopenhagen je prispel ondan neki potujoči cirkus z veliko menažerijo. V velikem metžu ni nihče opazil, da je bila ena levja kletka samo priprta. Med obhodom po mestu, je lev odbutnil vrata in skočil na ulico. Nastala je velika panika, in ljudje so tekli na vse strani, da bi se rešili. V bližini je stal neki sladoledar s svojim vozičkom. Ko je zagledal zver, se je skril za voziček in začel prestrašen vpiti na pomoč. Leva je prav ta krič privabil. Zagnal se je na nesrečnega in prevrnil voziček. Sladoledar se je razpil po asfaltu. Lev je začuden obstal, poduhal vonjavo kašo in jo začel lizati. Zdelo se je, da mu hladno krepčilo diši. Lizal je in lizal, zato ni niti opazil, da sta pristopila k njemu dva čuvaja. Vsega krolega in zadovoljnega sta ga peljala nazaj v kletko.

Ko so se ljudje nekoliko pomirili od prvega strahu, so zagnali bučen smeh. Vsi so gledali ubogega sladoleдаря, kako si je mel roke, češ: rešen sem in še dobro kupčijo bom napravil... Lastnik cirkusa mu je kasneje res preplačal sladole.

Filatelija

* Znamke Male antante. Letošnje jesen se sestanejo zastopniki Češkoslovaške, Rumunije in Jugoslavije na peštno konferenco. Pri tej priložnosti bodo vse tri poštne uprave izdale skupne priložnostne znamke s slikami Prage, Bukarešte in Beograda.

* Bolgarija. Izšla je zelena znamka za 15 stotink z docela novo risbo: velika številka »15« je obkrožena s poglavitnimi bolgarskimi pridelki, žitom, vinom, vrtnico, solnčnico in tobakom.

* Gdansk. Za 125letnico vzhodnonorskega kopališča Brösna je poštna uprava svobodnega mesta Gdanska (Danziga) izdala tri znamke velikega formata: po 10, 25 in 40 fenigov.

* Prepoved izvoza znamk je izdala nemška vlada, češ da so zasebniki in trgovci s pošiljanjem rabljenih ali nerablenih poštinih vrednot v tujino tako rekoč izvažali nemško valuto in tako kršili devizne določbe. Kdor hoče pošiljati znamke iz Nemčije, mora dobiti posebno dovoljenje za to in odrediti predpisano pristojbino.

* Jamborejske (skavtske) znamke izdaja prihodnje leto Holandska o priliki svetovnega kongresa stezosledcev, ki se bo 1. 1937. vršil na Nizozemskem. Najbrže izidejo samo tri vrednote, po pol, 6 in 12 in pol c. (brez dodatka).

* Matematika na znamkah. V Limi (Peru, Južna Amerika) pripravljajo kongres matematikov z vsega sveta. Perujska poštna uprava misli ta dogodek proslaviti z izdajo nenavadnih znamk: na njih ne bodo namreč upodobljeni samo znameniti računarji, temveč tudi geometrijski liki in matematični obrzci.

* 45.000 din je vredna najdražja češkoslovaška znamka, staroavstrijska 4kronska s pritiskom »Češkoslovaška pošta«. Eden izmed redkih, ki jo ima, je tudi prezident T. G. Masaryk.

* Nemei bodo za kongres narodno-socialistične stranke — vršil se bo septembra v Nürnbergu — izdali dve priložnostni znamki po 6 in 12 fenigov.

* Letošnje znamke Rdečega križa so v Beogradu že izšle. Znamk po 50 par (dr. Djordjević) je tiskanih 2.000.000. Sliko Nj. Vis. kneza Pavla sta izšli dve vrednoti, po 0,75 + 0,50 din (150 tisoč) in po 1,50 + 0,50 din (200.000). Vse tri znamke so tiskane v knjigotisku na krednem papirju.

Ta zob je bil še popolnoma zdrav!

Krona in korenina — zdravi in nepoškodovani —

potrjujeta to, vendar se

je zob kljub temu začel

majati ter je nekega dne

izpadel. Na zobu se je

skrito tvoril zobni kamen,

zajedel se je globoko med zob in

zobno meso in tako je izgubila

korenina svojo trdno podlago.

Sargov Kalodont je edina zobna

krema v naši državi, katera vse-

buje sulforicinoleat, patentirano

sredstvo proti zobnemu kamnu.

Z uporabo Sargovega Kalodonta

se odpravi zobni kamen ter se pre-

preči njegova ponovna tvoritev.

Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

PROTI
ZOBNEMU
KAMNU

KALODONT

DOMAČI IZDELEK

AMERIČANKA RODILA SESTERČKE

Newyork, sept. — Kanadski peterčki družine Dijon se ne morejo nič več ponášati s svetovnim rekordom, ker je žena farmarja Filipa Spechingerja v Mendonu (država Missouri) ondan rodila sesterčke.

Pet jih je umrlo kmalu po porodu. Živa je ostala samo ena deklica, to pa bržčas zategadelj, ker stanuje farmar daleč od mesta in ni mogel o pravem času poklicati zdravnika. Takojšnja zdravniška pomoč bi baje rešila vsej šestorici življenje.

ZVESTI SOBAR PODEDOVAL MILIJONE SVOJEGA GOSPODARJA

Newyork, avgusta. — Madžar Nikola Sentesz je 40 let služil za sobarja pri nekem ameriškem milijonarju. Ko je pred petimi leti gospodar umrl, je zvestemu slugi zapustil samo svojo staro suknjo.

Pred 40 leti je Sentesz odšel v Ameriko iskat sreče. Revez pa ni imel uspeha. Prosil je in moledoval, dokler ga ni milijonar Viljem Forst naposled sprejel za sobarja.

Minevala so leta in bogataš se je tako privadil slugi, da brez njega kar ni mogel živeti. Med njima je vladalo prijetno družinsko razmerje, ki tudi takrat ni prenehalo, ko se je milijonar oženil. — Forstu je žena rodila hčerko, ki je kmalu zaslovela kot najlepši otrok v Newyorku. Bogataš se res ni mogel kaj pritoževati: premoženje mu je kar vidno narasčalo, imel je lepo mlado ženo in še lepšega otroka. Toda sreča je opoteča, pravi pregovor. Zakonske sreče je pa bilo nenadejano konec, ko se mu je žena nekega dne močno prehladila in umrla za pljučnico. Kmalu potem je tudi hčerka storila žalosten konec. Igrala se je z vžigalicami. Ko jih je prižigala, se ji je vnela obleka in deklica je zgorela.

Ti udarci so hudo prizadeli milijonarja. Svoje kupčije je sicer še nadalje vodil z neverjetno energijo, prebrodil je vse krize, v zasebnem življenju je bil pa osamljen in zapuščen. Živel je sam zase in ni hotel sprejemati nobenih obiskov. Edini človek, s katerim se je družil, je bil njegov zvesti sluga Nikolaj Sentesz. Živela sta kot prijatelja in sluga niti plače ni hotel od svojega gospodarja.

Pred petimi leti je pa tudi milijonarja pobrala pljučnica. Svojo hišo je zapustil nekemu človekoljubnemu društvu, ostalo premoženje so pa oblasti zadržale toliko časa, dokler se ni oglašil zakoniti naslednik. Nikola Sentesz je podedoval od svojega gospodarja samo staro suknjo. Niti sledu nezadovoljnosti ni bilo videti na njegovem obrazu, ko je povezal staro suknjo in jo kot dragocen spomin spravil v svoj kovčeg. Po gospodarjevi smrti se je preselil v neko majhno stanovanje in živel skromno od prihrankov.

Te dni se je pa spomnil na svojega gospodarja in iz spoštovanja do njega izvekel iz kovčega njegovo suknjo in jo oblekel. Nenadoma je v žepu začutil nekaj trdega. Ko je izvekel zavitek in ga odprl, kar ni mogel verjeti svojim očem: v rokah je držal delnice v vrednosti 5 milijonov din.

Ko je še nadalje brskal po žepih, je našel ovitek in v njem za dva milijona din gotovine. Šele tedaj je stari sluga izprevidel, kako kraljevsko je milijonar nagradil njegovo zvestobo.

DANSKA SPORTNICA SE BREZ ROKE VRAČA Z OLIMPIJADE

Berlin, avgusta. — Mlada danska sportnica Hani Hanson se je hudo poškodovana vrnila z olimpijade.

Pred vrnitvijo, je mlada sportnica pisala prijateljici v Varneimede, naj jo pričakuje na postaji. Ko je vlak privozil, se je Hani nagnila čez okno in z roko mahala prijateljici. Nenadoma je zakričala in omedlela. Brzi vlak, ki je švignil mimo, ji je odrglal roko. Prvo pomoč je nezavestni sportnici nudil neki zdravnik, ki se je vozil v istem vlaku. Bolnico so takoj prenesli v New-Strelitz in tam so jo operirali. Oblasti so takoj zadevo preiskale, vendar niso mogle pojasniti nesrečnega slučaja. Baje se v zgodovini železnice tako nesreča še ni pripetila.

ZENITE SE PO MATEMATIKI!

Š. o. Dunaj, sept. »Telegraf« poroča: Neki učenjak, profesor na univerzi v San-Franciscu, je dolgo proučeval ločitveno epidemijo, ki divja že vso povojno dobo v Ameriki. Kaže, da ji je zdaj prišel do živega: dognal je namreč računski obrazec, ki zagotavlja zakonsko srečo.

Obrazec je zelo preprost:

$$\frac{m}{2} + 7 = z.$$

V navadnem jeziku bi se to reklo: najboljše boš vozil v zakonu, če bo v trenutku ko se ženiš, starost tvoje neveste enaka pol tvoje in še sedem let zraven.

Ce se torej ženi 28 letnik, si mora — po naukih učenega ameriškega profesorja — izbrati 21 letno dekle, ako hoče biti srečen; zakaj $\frac{28}{2} + 7 = 14 + 7 = 21$. Po istem računu bi si 20 letni mladenič izbral 17 letnico, za 100 letnega starca bi bila pa zrela 57 letnica...

Madžarski ministrski predsednik Julij Gömbös je odpotoval v Monako na zdravljenje

ZABJA OLIMPIJADA NA JAPONSKEM

Tokio, avg. — V Tokiu so te dni priredili veliko zabjo olimpijado. Ta izredna prireditev je privabila mnogo navdušenih »sportnikov«.

Zabe, mnogo večje od naših, so tekmovali v skoku na daljavo. Zmagala je žaba, ki se je s trikratnim skokom pognala 107 centimetrov daleč. Neka druga žaba je skočila 143 centimetrov daleč, vendar njenega skoka niso upoštevali, ker jo je njen lastnik baje pred ekokom zbedel z iglo.

TRI DNI JE OSTAL NAD VODO

Kalkuta, sept. — Raznim fakirskim sposobnostim in umetnijam se danes svet nič več tako ne čudi, ko pred leti. Ljudje počasi spoznavajo, da ti ljudje zgolj s svojo močno voljo dosežajo uspehe, ki na oko res presenečajo.

Prav posebno pa je presenetila prebivalce Kalkute poslednja »čarovnica« Indijca Goša. Fakirju so zvezali roke in ga vrgli v vodo. Brez vsake hrane je ostal cele tri dni nad vodo.

Njegov prijatelj, ki ga je v žolnu spremljal, držeč mu nad glavo solnčnik, da bi ga ne zadela solnčarica.

Celo domačine, ki so vajeni fakirjev, je ta drzna zadeva osupnila, še bolj pa — kakopak — tujci!

ZARADI MOŽEVE ŠALE JE ŠLA V SMRT

Newyork, avgusta. — Gospa Rosen-den iz Jonkersa je pred kratkim zaradi neke neumnosti moževe šale izvršila samomor.

John Rosenden se je pogosto prepiral z ženo. Ko sta se ondan spet spopadla, je žena zabrusila možu, da ga bo zapustila in odšla k svoji materi. Res je vzela klobuk, zaloputnila vrata in izginila iz stanovanja.

Mož je pri priči skočil v kuhinjo, zagrabil steklenico paradižnikov in se vrnil v salon. Iz omare je izvelel samokres in ustrelil v zid. Potlej se je zleknil na divan in si namazal obraz s paradižnikovo mezo.

Ko je gospa Rosenden slišala strel, se je vsa preplašena vrnila. Ključa od stanovanja ni imela, zato je poklicala vratarja, ta pa nekega ključavničarja, da bi odprl stanovanje. Med tem časom, ko je žena vsa prestrašena drgetala pred zaklenjenimi vrati, je gospod Rosenden ležal na divanu in spokojno bral časopise. Komaj so se vrata odprla, se je napravil »mrtvega«. Ko je mlada žena zagledala svojega moža

Znana španka Dolores Ibarruri z vzdevkom »La Passionaria« je prišla v Pariz navduševat Francoze za španske socialiste

vsega krvavega, je pograbila samokres in si pognala kroglo v glavo. Povzročitelj tragičije, Johna, so takoj aretirali, ker ga pa po zakonu niso mogli obsoditi, so ga kmalu spet izpustili.

UGLEDNI BOGATAŠ ZAŽGAL ŠTIRI HIŠE, DA BI UTEŠIL SVOJO STRAST

Kopenhagen, avgusta. — V malem danskem mestu Esbjergu so minili teden v pozni noči začele skoraj hkratu goreti štiri hiše. Prvi požar so opazili v tovarni trikotarje. Komaj so se gasilci začeli borili s prvimi plameni, so jim že sporočili, da gori na nasprotni strani mesta mestna mlekar- na. Gasilci so se razdelili v dve skupini. Se preden so pa prišli do mlekarne, so izvedeli še za dva nova požara. Tako so v mestu Esbjergu, ki šteje približno 50.000 prebivalcev, začela skoraj obenem goreti kar štiri velika poslopja.

Policija je ugotovila, da je na vseh štirih mestih bil oženj podtaknjen. Požigalec se je okoli polnoči spazil na kasnejša pogorišča in zažgal petrolej. Ker je bil oženj podtaknjen na podoban način na vseh štirih krajih, so mislili, da je požigalec kakšen blaznež, ki namenoma požiga, da uteši svojo bolno strast, ko gleda plamene.

Gasilci so se na vso moč trudili, da bi rešili poslopja; kljub temu so pa vsa štiri poslopja utrpela najmanj za tri milijone din škoda.

Pozneje so ljudje pripovedovali, da so neposredno pred požarom opazili na vseh štirih krajih znani avtomobil. Zdelo se je torej, da je blaznež z avtomobilom drvel iz kraja. Ker je bil pa lastnik tega avtomobila Harald Laurisen, ugledni ravatelj mestne mlekarne, policija sprva kajpak ni mogla verjeti, da bi utegnil ta ugledni mešan početi takšno hudobijo. Domnevali so celo, da se je kdo drugi vozil z njegovim avtomobilom.

Pri zaslišanju je pa — v začudenje vseh — Laurisen priznal svoja hudodelstva. Ta sicer tako mirni človek, se je vse svoje življenje boril zoper požigalsko strast. Že več let se je pripravljal, da bi zanel kakšen večji požar, in tako utešil svojo bolesto strast. V bližini sli je podtaknil oženjkar na štirih koncih mesta, samo da bi gasilec onemogočil uspeh.

Laurisenu, ki so ga seveda aretirali, bodo te dni sodili.

LOČILA SE JE OD SVOJEGA MOŽA, KER JE BIL PRERADOVEDEN

Newyork, sept. — Žena bostonskega stavbenika Johnsona je pred kratkim vložila tožbo za ločitev zakona, ker je hotel njen mož brez njene vednosti pregledati njeno torbico.

Ko je sodnik John Schneider vprašal Johnsona, zakaj je hotel brskati po ženini torbici, je Johnson opravil svoje dejanje zgolj z radovednostjo. Sodnik je obsodil moža, zakaj po njegovem mnenju sme vsaka Američanka nositi v ročni torbici »skrivnost«, ki jo niso ni mar.

Ta obsodba je kakopak navdušila Američanke. Na tisoče žen je poslalo sodniku cele kupe navdušenih zahvalnih in priznanih pisem.

KAČE SO POBEGNILE

Amsterdam, sept. — V mestu Bellmondu v brabantem okrožju je iz trgovine, kjer prodajajo razne živali, pobegnile šest ogromnih kač, dolgih po 5 metrov. Stražniki so s policijskimi psi polovili štiri kače, ki so se skrile v nekem močvirju. Vrnili so jih lastniku. Ker pa dveh kač še vedno niso našli, si amsterdamsko prebivalstvo kar ne upa iz hiš.

Ljubezenska tragedija Marione Clermontove

Resnična zgodovinska povest iz 18. stol. / Priredil Z. P.

»Ta dama je moja žena, in nihče drugi nima pravice do nje. Dokaz imam in dokazal bom, da je moja prava zakonska žena.«

Pri teh besedah je potegnil iz žepa listine, ki jih je hotel prebrati. Predsednik ga je v tistem trenutku prekinil:

»Počakajte, stotnik! Le malo po vrsti! S tem procesom bi se najvišje sodišče nikoli ne ukvarjalo, če bi ne imel gospod Fronville dokazov v rokah, ki so brez dvoma zelo tehtni. Zato prošim, da nam postreže najprej grof z dokazi.«

Spet je vstal odvetnik Leblanc, razprostrl listine pred seboj in po daljšem premisleku spregovoril:

»Gospod predsednik! Dame in gospodje! Ker me je doletela čast, da zastopam gospoda grofa pred sodiščem, moram pripomniti, da bi se tak ugleđen in stvaren človek nikoli ne drznil zateči se k sodišču, če bi ne mogel svojih trditvev popolnoma dokazati. Ne vdamo se morda kakšni domišljiji, temveč se oslanjamo samo na dejstva. Poizvedovanja gospoda grofa so rodila uspehe. Poslušajte: gospod d'Armicour se je iz ujetništva vrnil tisti dan v Pariz, ko so pokopali gospo Fronvillovo. Hišna preiskava pri grobarju pokopališča Montmartre je dognala, da je imel mož nenavadno bogato zakladnico zlatnikov; človeku se nehote vsiljuje misel, da je dobil grobar ta denar za kakšno podkupnino. Ta domneva je toliko bolj upravičena, ker je grobarja zadela kap, ko je opazoval srečanje grofa Fronville in njegove dozdevno že pokopane soproge. Dalje lahko zanesljivo dokazem, da se je gospod stotnik d'Armicour dne 27. julija, torej dva dni po grofičinem pogrebu, vkrcal na ladjo, ki je odplula v Zapadno Indijo. Poštni voznik, ki je vozil stotnika do Cherbourg, je izjavil, da je potoval stotnik v spremstvu zastrte dame; posrečilo se nam je najti spisek potnikov, ki so odpluli takrat z ladjo »Gazelle de France«; našli smo v njem vpis neke ženske, ki je vsa Francija pod takšnim imenom ne premore. Vsi ti dokazi so potrjeni črno na belem. Vse to nam vsiljuje eno edino razlago: Marion Fronvillova ni bila mrtva; stotnik jo je ugrabil in pobegnil z njo na Haiti. Nekaj let pozneje, ko je mislil, da se ne bo nihče več spomnil Marione Clermontove, se je vrnil z njo v Pariz. In tukaj je nesrečen — ali v smislu mojega klienta: srečen slučaj — pripomogel odkriti resnico.«

»To je vendar blaznost!«

Stotnik d'Armicour je skočil pokoncu in v njegovem obrazu se je vidno odražal srd in bes. S strastnim zanoem je hotel ugovarjati pravkaršnjim obdolžitvam, pa ga je predsednik prekinil:

»Bolje bo, stotnik d'Armicour, če spregovori vaš odvetnik.«

Gospod René Gottard, stotnikov zagovornik, je bil popolnoma miren; skorajda zaspano in brez zanimanja je počasi vstal in spregovoril:

»Ta proces je prav gotovo nad vse čudaki, toliko da se ne upira zdravemu razumu. Sicer nočem vsega spoštovanja vrednega gospoda podprefekta žaliti, pri moji veri ne — pač pa si usojam trditi, da je gospoda grofa zgolj podobnost tako presepla, da zdaj svoje zmote po nobeni ceni ne more več izprevideti. To je človeško prav lahko razumljivo, zakaj človek, ki je izgubil ljubljeno bitje, se včasih oklene najlahubnejšega upanja, rekel bi: slamiče, in se slepi z dozdevno resni-

co, ki je nikjer ni. Kar se pa tiče tako imenovanih dokazov, ki jih je omenil moj nasprotnik — in ki bi naj dokazali identiteto žene mojega klienta z Mariono Fronvillovo, mi dovolite, da se nasmehnem... Zakaj ti dokazi stojijo na prav šibkih nogah; vse, kar je moj nasprotnik pribijal, so le slučajnosti, ki dejstev pač ne morejo ovreči.

Resnično žal mi je, da nadaljeval odvetnik z povzdignjenim glasom, »da se mora ta lepa in mlada žena, ki se je gotovo vsem prikupila« — z očmi je preletel sodnike in poslušalce — »da se mora torej ta žena boriti za svoj zakoniti in pravilno sklenjeni zakon z gospodom stotnikom d'Armicourom. Svojo klientko najljubneje prošim, da sama poroča o svojem živ-

Marion Clermontova po takratni sliki

ljenju, in sama ovrže zahteve neznanega ji moža.«

III

Gospa d'Armicourova je vstala na videz popolnoma mirna in začela pripovedovati svojo zgodbo:

»Svoje starše sem komaj poznala. Že zdavnaj so mi umrli. Oče je bil Francoz, mati pa Španka. Rodila sem se v Port-au-Princeu na Haitiju, in tega kraja do svojega sedemnajstega leta sploh nisem zapustila. Lepega dne sem se seznanila s stotnikom d'Armicourom, zaročila sem se z njim in se kmalu nato poročila... Letos sem ga kakopak spremila v domovino. Moje deklško ime je Beatrice de Laroche, in če se hoče sodišče prepričati o res-

ničnosti mojih trditvev, naj si blagovoli ogledati moje listine. Tukajle so moj krstni list, moj poročni list in vse ostale listine, ki bodo nedvomno dokazale moje pokolenje.«

Mlada žena je stopila k predsedniku in mu predala listine, potlej se je spet vrnila in sedla na svoj prostor. Pri tem ni niti pogledala gospoda Fronville, ki jo je hotel po vsej sili imeti za svojo ženo.

Predsednik gospod Ferrand je nekaj časa listal po spisih in jih potlej izročil sodnikom v pregled. Globoko se je zamislil in zdajci ogovoril Pierra d'Arminecoura:

»Gospod stotnik, stvar se zdi zelo zamotana. Dovolite, da vas še nekaj vprašam: Praviho, da ste Mariono Clermontovo, kasnejšo grofovo ženo, dobro poznali?«

»Res je,« je odgovoril stotnik pri priči in stopil nekaj korakov naprej. »Seznaila sva se v Marseillu, in jaz sem občeval v njihovi hiši. Najini starši so bili prijatelji.«

»Hoteli ste se, kakor sem slišal, poročiti z Mariono?«

»Da, na tistem sva bila že zaročena. Poroka je pa padla v vodo.«

»... ker so poslali vaš polk v Za-

Mabel in sprevodnik

NAPISAL KARL WEISELBERGER

»Madriška ulica!« je zaklical mladi sprevodnik in iztegnil roko, da bi potegnil za vrstico. Pri tem se je spet ozrl po svojem traku na roki, ki se je na njem blestel napis »English« in ki ga je smel danes prvičkrat nositi. Med vsemi sprevodniki ga je ta trak častno odlikoval. Pri slehernem koraku se je tega zavedal, kar čutil je, da ga vsi gledajo, ko je korakal po tramvaju gor in dol.

»Kdo še nima listka?« je zdaj zdaj vprašal — in tedaj so se ustavile oči vseh potnikov na njegovem traku... Bilo mu je skorajda nekam nerodno, da mora tako javno razkazovati svoj »English«. Toda kaj si je hotel, služba je služba... Po pravici povedano, je pa ta napis res pošteno povzdignil njegovo važnost in njegovo samozavest.

Bil je mlad vitez mož, plavalas, plavook, ozkega, zelo inteligentnega obraza — in v svoji tesni uniformi, s svojo rdečobrobljeno čepico — je bil skoraj ko kakšen častnik, če si seveda prezrl njegovo torbo ob boku in ščipalne klešče... ko kakšen eleganten tuj častnik... Nu, in tudi ambicij ni manjkalo našemu sprevodniku. Slehernu prosto uro je porabil za to, da je študiral. Esperanto je že znal, zdaj se je še angleščine toliko privadil, da lahko z mirno vestjo nosi trak na roki...

Njegov prvi »angleški« dan je bil doslej sicer prav žalosten. Doslej vsaj! In poslednjič je vozil po tej progi, nocoj vsaj poslednjič! In nihče ga doslej še ni vprašal po angleško.

In zdajci, prav nenadejano, pri Bolnišniški ulici, je stopila neka dama z drobeno nožico v tramvaj in ga s pravim angleškim naglasom ogovorila, ali vozi ta voz res proti Grinzingu...

Naposled vendar Angležinja! »Thirtyfive,« je odgovoril mladi sprevodnik, in »th« tako imenitno po angleško siknil v zobe, da je kar zardel pod svojo čepico. Tako nenavadno lepa in čedna je bila njegova prva angleška potnica. Spet so se vsi potniki ozirali po njem, spet so ga vsi merili in tako mimogrede je tudi opazil, da ga srčkana Angležinja občudujoče opazuje...

Odslej se je neprestano sprehal po vozu gor in dol. Joj, kako srčkano sedi, joj, kako lepe vitke nožice ima, elegantna je da je kaj; sive oči ima, velike kakopak, gosposko hladen obraz — zares srčkana je...

Pri vsaki postaji je glasno z zvonkim glasom klical: »Prosim, dalje!«, spretno je zlagal listek na listek in jih kar po deset hkratu preluknjaj, medtem je pa potnikom razlagal kje točijo najboljše kapljice. Zdelo se mu je, da Angležinja razume njegove besede...

Ze četrtič je šel mimo nje, potlej se je smehljaje se sklonila. Vprašala ga je kakšen je to hrib, vprašala je kam vozi ta avtobus, kakšne so to krčme, ki imajo vse tako trda imena...

In vsakikrat, kadar je le utegnil, je stopil prednjo in ji ponosno razkazoval dunajske zanimivosti. »Ta mala hišica, ki se že vidi, ima vzdano spominsko ploščo, do you see? To je Schubertova rojstna hiša,« je vzkliknil navdušeno.

»O, Schubert,« je mehko na pol nemški na pol angleški odgovorila, »spominjam se, kako lepe so njegove pjesmice.« In tedaj se je spomnila »Schubertovega hrepenenja« in obšla je je želja, da bi prav ta mladi mož v tej blesteči uniformi zapel to mehko pesem njej, miss Mabel iz Londona, tu nekje v prekrasnem »Uineraldu«, pod kakšno lipico, pred kakšnim starim mlinom...

Ta njen pomladanski sen je bil zdajci pri kraju. Tik grinzinskega postajališča je mladega sprevodni-

ka kar nekam spreletelo: njegove službe je konec... Njegov naslednik, zavaljen možakar s sivimi lasmi in s torbo ohlapno čez ramena, je že tekel tramvaju nasproti. Zdaj jo bo on dalje spremljal... Sovražno je pogledal dobrodušnega starca, obstal je pred Angležinjo, spoštljivo jo je pozdravil in tiho, nekam žalostno dejal:

»Zdaj moram oditi...«

V njenih sivih očeh je nekaj vs-trepetal. Zakaj mora že oditi? Ko da si mali punčki vzeli možica v lepi blesteči modri uniformi...

Ko je bil že na cesti in je korakal čez tire, se je še enkrat obrnil in vpludno dvignil roko k čepici... V tistem trenutku je sivolasi sprevodnik že potegnil za vrstico. Tramvaj je potegnil.

V tistem trenutku se je nekaj čudnega zdrznilo v njej; obšel jo je občutek, da je zdajci tako sama, tako brez pomoči v tujem vele-mestu, med samimi tujci, ki jim jezika ne razume, v tujem vozu električne cestne železnice, ki jo pelje sam Bog si ga vidi kam... Še nikoli — odkar je odrasla — se ni zdela sama sebi tako zapuščena in tako brez moči...

Ne da bi dolgo premišljala je stekla na ploščad in skočila z voza. Tam na oni strani ceste je stal še zmerom mladi sprevodnik in se obotavljal. Če se bo podvzivala, ga utegne še dohiteti.

»Hej!« je glasno zaklicala. Mladi mož se je ozrl in se vzradoščeno zdrznil. V Londonu, si je mislila, bi bila to objestna pustolovščina, tako v tujem mestu, kjer je pa nihče ne pozna...

Nekakšno neumnost je bleknila za izgovor, nemški ne zna, vodiča nima s seboj, zato bi ga še rada vprašala do kdaj vozi tramvaj, in če avtobus... in ali bi lahko sama... »Ali hočete biti res po vsej ceni sami?« jo je vprašal. Potlej se je vzravnal in jo prosil, naj samo hip počaka, da bo oddal denar in listke, potlej bi jo pa lahko vodil malo po Grinzingu, če je ne bo sram, ker je v uniformi...

Uro kasneje sta že sedela na vrtu prave dunajske vrtni krčme pod košatim kostanjem. Sprevodnik je bil nekam v zadregi, ni se prav upal sesti preblizu njene elegantne obleke. Zamišljeno je vrtel svojo čepico med prsti. Da, na svojem tramvajskem vozu... tam nekaj pomeni, tam je on gospodar, uradna oseba — in razen tega ne preprosto sprevodnik, temveč tak s trakom na rokaču: »English«. Zdaj mu je pa kar nerodno, ko sedi s tole londonsko miss tako blizu skupaj.

Pogovor je zastal; Angležinja se je opogumila in ga začela izpraševati vse mogoče stvari: koliko ur na dan mora spremljati voz, ali na Dunaju vozijo na znak ali na žvižg... Mladi mož je bil presenečen:

»Kakor kakšen strokovnjak me izprašujete! Odkod pa vse to veste?«

»Kako bi ne vedela,« je odgovorila, »ko je pa moj brat sam pri londonski podzemeljski železnici za — sprevodnika.«

»Sprevodnik... Vaš brat?« Onemel je od začudenja.

»Kakopak!« je odgovorila in mu lahno stisnila roko.

Kar zasijale so mu oči, šele zdaj ga je objela dobra volja. Nekaj ga je ves čas težilo — in zdaj mu je odleglo. Poplahlil je ves strah in vso zadrego z novim poličem iskrenosti se kapljice. Prepeval je s pevci — in sploh je bil dobre volje. Čeprav godci niso drobili Schubertovega hrepenenja, je bila kljub temu zadovoljna z drugimi domačimi popevkami, ki so tako sladko, tako mehko in tako v srce segajoče zvene-le v tihni večer... Čeprav ni razumela besed, so se ji vendar vse zdele ko mehko priznanje: »Y love you...«

Nadaljevanje na 8. str.

Zaradi krvavih bojov v Iruu in okolici je špansko okoliško prebivalstvo zbežalo čez mejo na Francosko

V bohumskih rudnikih so se vneli treskavi plini. Na sliki vidimo reševalce po katastrofi, ki je terjala 25 mrtvih in 18 ranjenih

(Dalje prihodnjič)

Kritična točka v zakonu

Razmišljanja o zakonski ljubezni, o znosnosti in ljubosumnosti

Delavnik, ki neizprosno terja telesne in duševne sile, je premnogokrat kriv, da mož ne more pravilno presoditi učinka kakšne besede ali kakšnega dejanja, zlasti še zato ne, ker je možno razmerje do življenja in ljubezni drugačno ko razmerje ženske.

Tudi v srečnem, na temeljih ljubečega tovarištva zgrajenem zakonu, morata oba — žena in mož — neprestano paziti, da se neizogibna trenja ne izprevržejo v nepopravljiv spor. S humorjem — smehom na obrazu — se da marsikaj popraviti in izgladiti, saj so povzroča taka trenja zvečine le abotne in nepomembne malenkosti. Izkuseni zakonci zatrejo takale neso-

glasja že kar v kavi. Saj, če po večletnem zakonu mož pred ženo stopi v tramvaj, tega gotovo nalašč in iz hudobije ne stori! In vendar ženo to zaboli, čeprav je le trenutna naglica le nevljudnosti kriva. Žena premišljuje: pri drugi dami bi se prav gotovo tako ne spozabil... Mož se pa čudi, zakaj jo je dobra volja tako nenadejano minila. »Kaj ti pa je?« O, niti oproščenja je ne prosil! »Nič, nič mi ni,« odgovori pikro in s trnim v srcu. Takšen trn jo zbode tudi takrat, če pride mož z enarjerno oblečen, neumit, skušan in neobrit k zajtrku. Zgolj komodnost, ki pa privlačnosti prav gotovo ne krepi. Najdes zakonca, ki prepogosto prihaja prepozno k obedu. »Počakaj me, kupčije so prve!« ker pa pride ta nesrečnejši tudi od nedeljske južine prepozno k obedu, mu žena niti za delavnike več ne verjame, da zamuja zaradi kupčij. Spreta se! On neče razumeti, da jo zanemarjanje skupnih obedi, da jo zanemarjanje v živu reže ko dnev v kuhinji in v gospodinjstvu. Tega zanemarjanja se — prezaposlen trgovci — še zdaj ne zaveda, njegova osamljena žena brez otrok pa mu toliko bolj zameri.

Zakonska skladnost je pač šele tedaj popolna, če se značaja in narav zakoncev ne krešeta. Razdražljiv človek se s svojim zakonskim tovarišem, ki hoče zmerom imeti poslednjo besedo, prav slabo pogaja, s premišljenim in popustljivim pa včasih prav imenitno. Vendar: pravil je vse to ni! Sleherni, še tako ostroumno zamišljeni sklep in dokaz se sprito nepreravnost čunljivosti trmastega človeka razblini v nič.

Neka mlada žena se je nekoč iz dramatičnega prizora nagoni izvila: zaobrnila je stvar v vzdušje smešnosti. Njen mož, premožen človek, v njen ukazovanju svojim podrejenim, se je po letih razvil v pravega pravčatega tirana. Dasiprav je bil možakar sicer velikosrčen, se mu spričo nagle jeze ni upal nihče zoperstaviti. Med obedom se mu je nekoč skušala žena postaviti po robu. Nagla narava je prenela; vzkipe! Razgorčen, ker mu žena ugovarja, je zagrabil v skledo in ji zagnal moknat krompir v glavo. Ona pa — ne bodi lena — je prišla drug krompir in mu ga zalucala naravnost v — odprta

usta! Učinek je bil presenetljiv! Tiranu se je v sproščenem krohotu posvetilo v glavi, da je naposled vendar našel, po čemer je — čeprav nesluteno — hrepenel: krepkega nasprotnika, ki je kos »kritični točki«.

Možu, ki ga poklic in družba silita, da prihaja z drugimi ženskami v dotiko, se zdi ljubosumnost prava abota. Na tisoče mož svetuje svojim ženam, naj se rajši s svojo umišljeno tekmičico seznanijo... Toda že sama taka misel se zdi ženam sramotna in sramotilna. Toda vprav znanje dá ženam uspešno orožje zoper tekmičico v roke. Možu izvije najnevarnejši adut: sestajanje s »tekmičico« na skrivaj in na sa nem! In tudi sicer utegne »tekmičica«, če se večkrat druži z ženo svojega ideala, spoznati žene vrline. Naposled jo začne spoštovati in ceniti, in marsikatera prilika ne izrabi, ki bi jo sicer prav gotovo. Nič manj bo postalo možovo občevanje skorajda neosebno, če se bo z njo sestajal v svojem stanovanju vpricho žene. Morda bo spoznal svojo »oboževanko« z drugačne plati, začel bo treznejše presojati njena dejanja in besede, prav gotovo treznejše ko pa, če bi se z njo shajal na skrivaj, na prepovedanih mestih, kjer bi ga že sama romantika premagala in opojila.

Vendar: obrni kakor hočeš, — zmerom bo napak in narobe! Zakaj zgodi se, da postane vprav pomanjkanje ljubosumnosti »kritična točka«, ker utegneš videti v pomanjkanju ljubosumnosti še hujše: pomanjkanje ljubezni.

Materinske žene si prerade domišljujejo, da se družinski oče dovolj ne ukvarja s svojci. Lepega dne se upro — in nočejo več same z otroki na počitnice, čeprav jih mož resnično ne utegne spremiti. Toda materinska mati bo storila prav in dobro, če bo takrat, kadar mož res utegne, odpotovala sama z njim brez otrok — vendar mu ne bo od jutra do večera tarnala, da jo mori skrb za deco. — In doma ali pri sorodnikih so otroci veseli ko ptički na veji, razposajeni in rdečih lic. Ta »kritična točka« se rodi včasih neposredno po prvi nosečnosti, če se žena telesno in duševno preveč osredotoči na otroka — in pri tem moza zanemarija.

Po navadi so pa otroci najtesnejša vez v zakonu — in se zaradi njih zakonca ogneta marsikatera »kritična točka«. Že sama skrb za vzgojo in zdravje, zlasti pa skrb za bolnega otroka, zvari celo taka zakonec, ki sta se že skoraj razšla.

Skupne težave in premagane ovire, skupno varčevanje — pa najsi bo samo za udoben naslanjač — vse to zveže zakonca tesneje, ko opoj ljubezni, tesneje ko blagoslov poročne obreda.

Naposled ne pozabimo še »navade«: Zaničljivo in podsmehljivo se nekatere žene zmrduje spričo te besede, pa je vendar tako, da se človek navadi drugega; res je pa tudi to, da se navadi samo na listega, ki se lahko ves izločevči v njem. Tedaj pač tudi »kritične točke« niso več kritične.

Da bo izbira na mizi

Nekaj receptov izbranih jedi

Jedilni list za skromnejše razmere

Nedelja: Pečenka s kumarami, krompirjevi valjanci, rižev narastek s čespljavi.

Ponedeljek: Juha iz kislice* telečji zrezki z dušenim rižem, solata.

Torek: Dušena koleraba s krompirjem, španska grmada.

Sreda: Goveja juha z zdrobovimi

žličniki, govedina, buče s smetano in mlad luščen fižol.

Četrtek: Sesekljana goveji zrezki s korenjevo omako, krema iz rabarbare*.

Petek: Fižolova juha z rezanci, čespljevi cmoki.

Sobota: Vampi v juhi, krompir v obliči, zdrobov praženec.

Mleko je dobra hrana, ampak ...

niti najbolj potrpežljiv človek bi ga ne mogel piti vsak dan. Človeški želodec ne prebavi lahko samega kravjega mleka. Toda tudi najbolj občutljiv želodec lahko prebavi močno in zdravo Kneippovo sladno kavo.

Kneippova
se prilega vsem!

Jedilni list za premožnejše

Nedelja: Na ledu ohlajena goveja juha, sesekljana pečenka v péčici*, vzhajane slivove pogache.

Ponedeljek: Kumnova juha, telečji zrezki, krompirjeva kaša z omako iz kislice*, pečena jabolka.

Torek: Vinska juha, rizi-bizi, češke dalke.

Sreda: Zelenjavna juha, govedina s slanin krompirjem, drobnjakova omaka, srnji hrbet*.

Četrtek: Goveja juha s popraženim kruhom, svinjski perkelt s cmoki, mandljev narastek z vinsko polivko.

Petek: Zeljnata juha, sirove palačinke s solato, zdrobov zavitek s čespljavi.

Sobota: Krompirjeva juha s prekajenim mesom, ciganska pečenka z rezanci, kruhov narastek s kopinami (robidnicami).

RECEPTI ZA JEDI,
OZNACENE V JEDILNIH LISTIH *

Juha iz kislice

3 prgišča opranih listov od kislice poparimo s slanin krompom, potlej jih pa zrežemo na široke rezance. Iz presnega masla si pripravimo svetlo prežgano, zalijemo s sočivnato juho, pridenemo narezano kislico in dobro prekuhamo. Naposled juho solimo in

Kuhinjska posoda, jedilno orodje
Franc Golob
LJUBLJANA, Wolfova ulica

popramo, potlej jo pa serviramo s popraženimi žemljicami kockami.

Krema iz rabarbare

1 kg drobnih stebelc zrežemo in operemo, potlej jih pa skuhamo s 1/4 kg sladkorja do mehkega. Rabarbaro vzamemo z lopatico iz vode in jo pretlačimo skozi sito. Potlej spenimo 10 dkg sladkorja in malo cimeta z 2 rumenjaki in pridenemo temu ohlajeno mezo od rabarbare. Naposled stolčemo iz 2 beljakov trd sneg in ga rahlo vmešamo med rabarbaro. Krema postavimo na hladno in jo serviramo v globokih steklenih skledicah ali pa v kozarcih.

Sesekljana pečenka v péčici

Na strojčku sesekljamo 1 kg govedine in 1/4 kg svinjine, primesimo dve omehčani in ožeti žemlji, 2 celi jajci, poper, sol, drobno sesekljano čebulo, peteršilj in nekoliko muškatanega oreška. Dobro je, če dodamo še nekoliko limonovih lupin in malo lavorjevega listja. Na mizo razprostemo svinjsko péčico, jo namažemo s pripravljenim svežim mesom, položimo na meso 2 do 4 trdo kuhana jajca in péčico zvijemo. Pečenko prevežemo z močno prejico, položimo v kozico kos slanin in naposled še pečenko. Pečenko polijemo z razbeljeno mastjo in jo med pečenjem večkrat polivamo z lastnim sokom ali pa z dobro juho. Pečenko pečemo kakšno uro v vroči péčnici.

Omaka iz kislice

Kislico in špinačo (vsakega polovico) strebimo, dobro operemo in pustimo na situ ocediti. Potlej denemo sočivje v lonec in ga dušimo na zmernovročem štedilniku. Kadar postane sočivje mehko, ga drobno sesekljamo, opravimo v drugi kozici v prejem maslu nastrgano čebulo, podmetemo z moko in vsujemo še sesekljano sočivje vmes. Naposled jed še solimo in serviramo še prav vročo.

Srnji hrbet

14 dkg presnega masla spenimo s 14 dkg sladkorja, pridenemo 5 rumenjakov, 14 dkg nastrganih mandljev, 14 dkg nastrgane čokolade in naposled še sneg iz 6 beljakov, hkratu pa 7 dkg moke. To testo denemo v podolgast, globok pločevinast lik in spečemo v péčnici. Ohlajeno močnato jed namažemo z ribezovo mezo, glaziramo s čokolado in nadevamo z narezanimi mandlji.

Beljakovine, ogljikovi hidrati, tolišča in voda

Človeška hrana je sestavljena iz beljakovin, ogljikovih hidratov, tolišč, vode in soli. Posamezna jedila morajo vsebovati ali vse te sestavine, ali pa vsaj nekatere.

Beljakovine vsebujejo vse one snovi, iz katerih so sestavljene celice človeškega telesa. Zlasti mnogo beljakovin najdemo v mesnih in rastlinskih jedeh, torej v mesu samem, v zelenjavi in v sadju.

Človeško telo potrebuje mnogo beljakovin. V dnevni hrani mora prejemati najmanj 80 gramov beljakovin. Če se pa ta najmanjša količina še zniža, začne telo hirati. Normalnemu, zdravemu in dobro razvitemu človeku je pa komaj 100 do 120 gramov beljakovin dovolj.

Glavne sestavine rastlinske hrane so ogljikovi hidrati (škrob, sladkor), ki jih najdemo največ v kruhu, rižu in krompirju. Za dobro prehrano je potrebno dnevno okrog 500 gramov ogljikovih hidratov.

Tolišče dobimo v živalski hrani, torej v mesu, slanini, loju in masti. Tudi v rastlinah in plodovih, iz katerih delajo olje, jih je mnogo. (Bučnice, oljke itd.)

Neobhodno potrebna je pa človeku voda. Dnevni obrok vode za zdravega človeka naj bo 2 do 3 litre. Voda je človeškemu telesu potrebna za uravnavanje toplote, razen tega pa pospešuje topjenje hrane. Sicer ne daje sama voda telesu nobene hrane in moči, pač pa pospešuje prebavo. Vodo izloča telo skozi pore, največ pa z urinom, in prav seč pobere premnogo škodljive snovi v telesu.

V par vrstah

— Prve umobolnice so ustanovili v Nemčiji leta 1811 v Sonnensteinu in Zieburgu.

— Človeški nohti rastejo najhitreje med 20 in 25 letom starosti.

— Božastnik ne sme jesti slanij jedi, a tudi alkoholnih pijač ne piti. Dobro je, če zavzije dnevno 2 do 3 grame broma, ali pa manjše doze lumnala.

— V starih časih so zdravniki priporočali svojim bolnikom kaj čudna »zdravila«. Tako je na primer znameniti amsterdamski zdravnik Berhave, nekemu starcu priporočil, naj včasih kakšno noč prespi med dvema mladima dekletoma, da bi se oplodil z njunim mladostnim ognjem. Tako bemo v beograjski »Pravdi«.

— Povprečna višina petletnega dečka znaša približno 103 do 104 centimetre, teža pa 17 do 18 kg.

— Mnogo žensk ima neenaka nedrja. Prav pogosto opažamo to že pri mladih, razvijajočih se dekletih. Zdravil za to ni, pač pa utegne strokovna operacija razliko popraviti.

Anekdote

Razpisni Titulescu

Leta 1922. je prevzel Vintila Bratianu za Titulescom finančno ministrstvo, Titulescu je pa postal romunski poslanik v Londonu. Varčni Vintila je poprej cela tri leta pobijal Titulesca, češ da preveč razsipa; kot finančni minister se je pa kmalu sprijaznil z njim, čeprav je londonsko poslanstvo neprestano terjalo novih kreditov za reprezentanco.

Nekoč je nekoč črnil Titulesca pri finančnem ministru, češ da dela komaj tri mesece na leto. Vintila Bratianu ga je pa zavrnil:

»Kaj hočete, ljubček, takšni so vsi dragi dirkalni konji: le trikrat na leto vam tekó, a takrat vam prinesó največje nagrade...«

Drugi plačajo še slabše

Dunajski skladatelj Franc Schubert (1797—1828) je živel do smrti v veliki stiski. Nekega dne, ko je ravno dobil nekaj grošev za svojo najnovejšo skladbo, je dejal založniku:

»Opažam, da slabo plačujete založniki počasi izumirajo.«

»Res?« je s slabo vestjo zategnil založnik.

Schubert je porogljivo prikimal:

»Da. Toda drugi plačujejo še slabše.«

Surovi Wagner

Nemški skladatelj Richard Wagner (1813—1883) je znal biti hudo neotesan. Nekoč mu je neka že starejša dama v večji družbi namignila, da ji ni nesimpatičen.

»Nu, to mi ne bo nevarno,« je me-nil Wagner.

Dama ga ni razumela: »Kako to mislite, maestro?«

»Samo zale ženske so nevarne,« je s poudarkom odgovoril Wagner.

Dama je razumela. Od takrat je imel Wagner mir pred njo.

Višek raztresenosti

Ukrajinski profesor prirodoslovja Lagunski — njegova raztresenost je bila v Kijevu splošno znana — je nekoč srečal nekega svojega bivšega učenca.

»O, dober dan, dober dan!« ga je prisrčno pozdravil. »Kako pa kaj vaša gospa soproga?«

»Oprostite, gospod profesor,« se je nasmešnil odgovorjenec, »saj sem vendar še samec!«

»Saj res, saj res, ne zamerite,« je v zadregi zamrmral profesor. Čez nekaj časa je pa zamišljeno povzel:

»Dovolite, kako dolgo ste pa že samec?«

Slava

Znameniti italijanski skladatelj Puccini (1858—1924) je kramljal z nekim prijateljem. »Skoraj dvajset let je trajalo, preden sem spoznal, da sploh nimam smisla za glasbo,« je dejal.

»In si jo potem opustil?«

»Ne — takrat sem bil že slaven.«

Pogled na Irun pred špansko revolucijo. Mesto je danes popolnoma porušeno po večdnevem obleganju upornikov

Poravnajte naročnino!

Letalske bombe upornikov so takole razdejale krasne stavbe v Irunu

Kontesa Klara

Roman

Po francoskem izvirniku
Georgesa Ohnet

priredil A. R.

24. nadaljevanje

Gospod Moulinet se je obrnil na petah in premeril s skrajno zaničljivim pogledom svojega zeta ter razgorčeno vzkliknil:

»In morala, gospod moj?«

»O, ta morala z ulice des Lombards!« je lahkomisljeno pripomnil grof.

Moulinet se je važno vzravnaval.

»Tudi ulica des Lombards ima svojo ceno,« je s premislekom odgovoril. »Mnogo tega bi vam lahko povedala!«

»Fuj, gospod Moulinet,« je vzkliknil grof. »Nikar ne zvenekajte toliko z vašimi zlatniki. Saj vsak človek ve, da ste bogati.« Medtem je premeril nekdanjega štacunarja zaničljivo od glave do pet in s podarkom dejal: »To je edina vaša zasluga, nikar je bahovo ne izrabljajte!«

»Moja zasluga ima,« je odgovoril Moulinet, izgubivši vso mirnost, »v primeri z vašo to prednost, da z dneva v dan narašča. Sicer je pa abotno od mene, da se ukvarjam z vami. Kar nadaljujte svoj pregresni naskok. Edini uspeh, ki si ga utegnete priboriti, bo bržčas boj z mozem vaše nekdanje zaročenke. Že vnaprej vam zagotavljam, da bodo vse moje simpatije na njegovi strani.«

»Imenitno!« je živahno vzkliknil grof.

»Če vas bo ubil,« je čedalje bolj razburjeno nadaljeval Moulinet, »boste dobili samo plačilo za svojo predrznost.«

»Z drugimi besedami: kazen božja me bo doletela!« se je rogala grof.

»Moja hčerka in jaz, vam bova priredila imeniten pogreb, kakor se najinemu bogastvu spodobi. Kakopak vas bova hudo objokovala. Dokazala bova žalost zlasti s tem, da bova vsa strta odpotovala v Monako ali pa v kakšno drugo razkošno kopališče.«

»Skratka, vajina žalost bo veseljaška!«

»Samo vaša neobrzdana razuzdanost jo bo kalila...«

»Gospod Moulinet, končajva,« ga je ponosno prekinil grof. »Ne prosim vas nasvetov in tudi nobenih ne sprejemem. Nekaj minut me je vaša malomeščanska omejenost zabavala, zdaj sem pa sit tega!«

»Involite, gospod grof,« je dejal Moulinet, ki ga je zetova predrznost ostrašila, »storite kakor vas je volja. Jaz si umijem roke.«

Dostojanstveno je tast stresel glavo in se napotil v salon.

Na ploščadi je postalo medtem že živahno.

Vzorec pošlje brezplačno
„RADIO SAN“, Zagreb
Dukljaninova 1.

Suzana je zdajci pritekla k bratu, ki se je zabaval z generalnim prokuratorjem in prefektom. Skoraj brez sape in nekoliko razburjena je bratu povedala, da prosijo odposlanci delavstva za sprejem.

»Nu, kaj pravite?« je vzkliknil prefekt, ki se je v njem pri besedah »odposlanci delavstva« zbudil demokrat; »torej delavska demonstracija v malem obsegu. To je imenitno!«

»Naposled bodo ukazali še marseljezo,« je smehljalje se zamrmral državni zakladnik.

René je stopil delavcem nasproti.

»O, vi ste, Gobert!« je pozdravil svojega najstarejšega delovodjo, ki je stal praznično oblečen s klobukom v eni in z ogromnim šopkom v drugi roki zmedeno se smehljalje pred svojim gospodarjem.

»Kar bliže, dragi moj, in tudi vi, prijatelji moji!«

Gobert, velik in plečat stavec s sivimi lasmi je stal pred Renéjem ko ukopan; zmedel ga je pogled na tako številno imenitno družbo, ki se je bila v prijetnem pomenku zbrala na ploščadi.

»Tak pojdi že,« mu je šepnil na uho neki tovariš, »tak stopi vendar! Saj moraš gospe z nagovorom izročiti šopek.«

Toda stavec je bil od razburjenja skorajda ohromel; z zmedenim pogledom je stal ko pribit in se ni premaknil niti za ped.

Suzana je prekinila ukletje; stopila je k starcu, ki ga je že iz otroških let poznala, in ga prijala za roko. Delovodja je stopil z njo h Klari. Globoko se je priklonil mladici ženi in začel od ganjenosti jecati, čeprav se je svoj govor do pičice naučil na pamet:

»Z dovoljenjem našega spoštovanega gospodarja vas v imenu svojih tovarišev vdano prosim, da sprejmete ta šopek v dar, ki vam ga ponižno poklanjamo za god. Saj veste, milostljiva gospe, da nas je v Malmalsonu osemnajst sto, ki moramo biti za vse svoje imetje hvaležni vašemu plemenitemu gosposdu soprogu, človeku, ki nam je sezidal hiše in šole in ki nam je vsem od prvega do poslednjega najboljši oče... In zaradi tega bi vam hoteli izraziti svojo hvaležnost, da sežete srečo na trdo pot našega gospodarja.«

Beseda je ganjenemu Gobertu zastala v grlu. Od vseh strani so se zaslili navdušeni vzkliki. Prefekt jih je vzpodbudil, obrnivši se z dobrovoljnim nasmehom k mladici dvojici. Ko je Klara zaslila iz ust sivolasnega starčka besedo o sreči, jo je boleče spreletelo. Tudi ta preprosti možakar hvali njeno ljubezen in dobroto. Joj, kolika ironija...

Navdušenje se je poleglo. Gobert se je srečno znebil košatega šopka, vendar je še zmerom stal v zadregi pred gospodom Derblayem in njegovo mlado ženo.

»Se nekaj,« je znova začel, »sem pozabil. Provinca bo kmalu volila svojega poslanca.«

Pri teh besedah je stopil Moulinet korak naprej, kakor da bi se stvar prav njega tikala. Prefekt se je vzravnaval, in se s samozvestno dostojanstvenostjo ozrl okoli sebe.

»To priliko smo izbrali,« je nadaljeval Gobert, »da vas, spoštovani gospod Derblay, prosimo, da sprejmete v malmalsonskem okraju kandidaturu.«

Moulinet si je olajšano oddahnil. »Oh, ta okraj meji prav na varenskega!« je vzkliknil. »Bravo!«

Stoglasni hura je zagrmel iz ograde, kakor odmev delovodjevu nagovoru. Tovarniški delavci, vsi v mašnih oblekah, so se zdajci prerinili z ženami in otroki na prostran prostor pred gradom.

René je ukazal, naj odpro vrata in spuste delavstvo v park.

Zdajci se je radostna delavska vojska vsula v drevored, občudujoč čarobno razsvetljene potke, grmovje in spomenike.

»Ti dobri ljudje so imeli imenitno misel,« je dejal prefekt z vljudnim povdankom; »gospod Derblay je naš; liberalen je v najplemenitejšem pomenu besede. Na kratko bi rekel; njegovo ime združuje učnost, pravičnost, delo in prostost.«

»To je kandidatura, ki jo z vsemi močmi podpiram,« je navdušeno vzkliknil Moulinet. »Midva bova oba delala čast našima okrajema. Jaz bom že svoje najemnike pošteno podučil.«

»Gospod prefekt, zdi se mi, da je taka politika nekam malo oficielna,« se je zdajci oglasil general za prefektovim hrbtom. Prefekt se je vihravo obrnil, kakor da bi mu bil kdo stopil na kurje oko. Zgledal je generala, ki ga je smehljalje se opazoval. Najvišji poveljnik civilne uprave se je tedaj vljudno nasmehnil poveljniku vojaštva...

»Dragi gospod general, če se človek nekeje dobro naj, se ne sme ljudem pri posladku zameriti. Prebavna vljudnost!«

Obrnil se je na petah in siknil skozi zobe:

»Pretorijec!«

»Dragi moji prijatelji,« je tedaj odgovoril René delavcem, »prevzel bom častno mesto, ki me prosite zanj. To ni častihlepnost — sami predobro veste, da mi javnost ni mnogo mar —; prevzel bom to častno mesto, ker upam, da bom lahko koristil vaši poštini stvari.«

Spet je završelo med množico. Od vsepovsod so se zaslili navdušeni živoklici in sleherna roka

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

**tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA**

je vihtela čepico, robec ali klobuk.

Po malem se je navdušenje pogleglo; tedaj je stopila Klara pred delavstvo:

»Tudi jaz, prijatelji,« je hrabro dejala, »se vam iz vsega srca zahvalim za čestitke in vašo vdano naklonjenost. Gobert, najstarejši med vsemi, stopite semkaj in me poljubite!«

Ljubko se smehljalje mu je ponudila lice; stari delovodja, ki mu je bilo v črnem suknjiču pošteno nerodno, in ki je kljub svojim sivim lasem zardel ko mladenič, je stopil bliže z nepopisno previdnostjo, kakor da bi bil mil Klarin obraz razbeljen ko železo, ki ga je sicer obdeloval s kladivom. Z vdano vljudnostjo je rahlo poljubil gospodarjevo ženo na lice.

»O, madame,« je dejal vrli mož, ki se ni mogel vzdržati solz, »Derblay so bili vsi imenitni ljudje; vredni ste, da ste vstopili v to spoštovano družino.«

Klara je z zmagovalnim pogledom ošinila svojega moža. Zdelo se ji je, ko da so delavčeve besede okrepile vezi, ki so jo spajale s Renéjem.

Atenaida je hihitajoče šepnila la Bredu in du Tremblaysu:

»O, to je pa res imenitno! Zdi se mi, ko da smo sredi najhujšega socializma.«

Splošno vriskanje je prekinilo grofici besedo.

René je ukazal prinesiti več so-

dov vina na grajsko trato in naročil vaško godbo.

Pri priči so postavili zasilen oder — in komaj so muzikantje sedli na svoja mesta, so že zadoneli bučeči glasovi medenastih tromb. Bližnji viničarji, ki jih je privabil razposajeni hrup, so se pomešali med delavce, in staro sovraštvo, ki je doslej delilo vaščane na dva tabora, se je zdajci razblinilo v nič. Pri svitu pisanih lučk, ki so se zdele ko fantastične cvetke med zelenjem drevja in grmovja, se je kar trlo veselih ljudi.

Zdajci se je zablisnil v temi rezek žar: prva bomba ognjemeta, ki ga je na skrivaj pripravil baron, se je s treskom razletela v zraku in obsula strmečo množico z bleščajočimi drobecnimi zvezdicami. Od tistega trenutka dalje so švigale pisane rakete proti nebu, in bengalični ogenj je razsvetljeval košata in mogočna drevesa zdaj z rdečim, zdaj z zelenim sijem.

Muzikantje so prenehali. Položili so svoja godala na kolena in začudeno strmeli v čarobno igro ognjemetov.

Prefekt je navdušeno ogovoril Moulineta:

»Kar pogledajte, kako imenitno se poda rdečica košatim drevesom. Prekrasna je rdeča barva!«

»Meni ugaja zelena,« je odgovoril Moulinet, ki ni razumel prefektovega namigavanja.

»Zelena je barva upanja,« je dejal zakladnik z vljudnim glasom in prijazno pokimal Moulinetu.

Šele zdaj je nekdanji štacunar razumel besedno igro. Zmerom kadar je šlo za njegov interes, je bil skrajno ostroviden. Prijazno je pogledal nekdanjega lahkoživca in ugotovil, da je možakar od pet do glave comme il faut; sicer je imel pa tudi najlepše konje daleč naokoli.

»Nu, gospod Moulinet,« je dejal baron, ki se je družbi približal, »ognjemet je kar imeniten! Zdi se, da ste navdušeni?«

»Da, gospod baron,« je odgovoril grofici oče s čezmernim navdušenjem, »to razkošje, to slavnostno razpoloženje, ta živahnost... vse to me je očaralo. Rojen sem za veliko in gosposko življenje. Moj okus obsoja krivico mojega porekla!«

»Vaša duhovitost premaga vse,« je pripomnil baron z občudovanja vredno ravnodušnostjo.

Zareča rdečica je zdajci razsvetlila nebo. Prasketaje so se vnele rožnate rakete in na temnem ozadju neba se je prikazala slika otroka, venčajoča sliko velike žene v beli luči.

»Ljubezni, ki venča industrijo,« je dejal baron, ki se mu je zdelo potrebno, da pojasni alegorijo.

»Poznamo!« je šepnil prefekt generalu v uho. »V Neufchatelu, kjer sem bil glavarjev namestnik, so nam lani na neki narodni prireditvi tudi pokazali takšno alegorijo: rožnatega otroka in belo ženo — s krilatico: »Bodočnost, ki venča Francijo.«

»Jaz sem pa nekoč,« je dejal zakladnik šaljivo, »videl v Avrayu za god slavnega doktorja Thomsona prav takšno sliko z geslom: »Detinstvo, ki venča medicino.«

Grozen hrušč in trušč in slepeča svetloba sta prekinila zabavo. Proti nebu je šinil mogočen požar, razprostirajoč se ko svod nad glavami gledalcev. Hratu so padale črne saje na glave tistih, ki so se iz radovednosti preveč približali ognjemetom. Kar na lepem je postalo spet tema. Vse okoli gostov je bilo spet takšno ko prej. Pisane

Naš pravi domači izdelek!

lučke so razsvetljevale grmovje in ozke potke parka...

Takrat so muzikantje ko na povelje prišli svoja godala in zatrobili v osvežujoč večer prve takte četvorke. Zdajci je godba obmolknila in z razposajenim glasom je neki deček zavpil:

»Nastop za četvorko!«

Atenaido so zasrbele pete. Zahotelo se ji je plesa sredi te kmečke in delavske družbe in ta njena zahteva je postala zdajci tako močna, da je z žarečimi očmi in pordelimi lici stopila pred Renéja in rekla: »O, gospod Derblay, otvoriva ta kmečki bal!... To bo ljubko, ko le kaj... Prosim vas, zaplešiva!...«

René se še ganil ni, in še medtem ko je premišljal ali naj pronojo zavrne ali sprejme, se je srečal s Klarinim pogledom.

Mlada žena je bila spričo tega izizvalnega domisleka mlade grofice prebledela ko zid.

Zdaj se ji je zdelo mera do vrha polna. Prisegla si je bila, da ne bo Atenaidi prepustila Renéja po nobeni ceni. Toda še zmerom se je obotavljala, zakaj bala se je, da bi se možu zamerila.

V tistem trenutku je zaslila podsmehljiv glas grofa, ki ji je prišepnil:

»Ali vidite?«

Z roko je pokazal na Atenaido, ki je zaljubljeno zapicila svoje oči v Renéja.

Klara se je zdrznila od bolesti in sramu. Nepremišljene Blignyjeve besede so njeno bolečino samo podesetorile. V tistem trenutku, ko se je naposled morala njena usoda odločiti, se je srečala z Renéjevim pogledom. V Renéjevih očeh je brala, kako moreč je zanj ta neznočni položaj. Skrivna sila jo je vlekla k njemu. Stopila je nekaj korakov naprej in lahno prijala Atenaido za roko, ki je pravkar ponovila svoje besede: »Saj bova otvorila ta ples. Ali ne?«

»Oprostite, če te motim,« je ogovorila Klara grofico, »toda nekaj minut bi rada govorila s teboj!«

»Z menoj bi rada govorila?« je vprašala z neprikritim začudenjem grofica. »Ali mora to biti pri priči?«

»Da, še ta trenutek,« je samozvestno potrdila gospe Derblayeve.

»Torej bo nekaj važnega!«

Atenaida je zapicila vprašujoč pogled v Klarine oči, toda tovarnarjeva žena je vzdržala sovražno pogled svoje tekmiče.

»Za kaj gre, draga moja?« je vprašala s sladkim glasom in skušala prijeti Klara za roko.

»Pojdi z menoj, in izvedela boš,« je hladno odgovorila Klara.

**ZA JESEN -
ANGLEŠKO,
ČEŠKO
SUKNO!**

**Za damske
plašče**

320 m

**Skaberné
Ljubljana**

Kini prinašajo

SOKOLSKI DOM SSKA

Telefon 39-87

Od 12. do 14. t. m.

TAJNI KURIR

V gl. vlogi: Hans Albers

KINO MOSTE

Predstave: ob delavnikih ob 16.30 in 20.30; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri

Cene: Din 3'50, 4'50, 5'50 in 6'50

Od 12. do 15. IX. 1936

Slavni svetovni tenor Jan Kiepura v svojem najnovejšem velefilmu

»DAJ MI TO NOČ!«

Od 16. IX. nov. senzacionalni velefilm!

KINO ŠOŠTANJ

predvaja v soboto 12. t. m. ob 20.30 uri in v nedeljo 13. t. m. ob 18. in 20.50 uri velefilma

»OTROK KARNEVAL!«

V gl. vlogi: Ivan Možuhin

Marcel Allain in Pierre Souvestre:

Krivnostni Fantomas

Detektivsko - kriminalni roman

28. nadaljevanje

Kaj se je le zgodilo? Tla so se udrla; nekje si je moral pretežak pesek najti izhod. Juve in Fandor sta začutila piš svežega zraka! Juve je spet prižgal slepec. Komaj meter vstran sta zagledala veliko črno luknjo, ki je kar požirala pesek. Ko se je komisar sklonil nadnjo, so se zdajci udrla tla in — Juve in Fandor sta zdrsnila v globino!

Fandor! Juve!

Medtem ko sta prijatelja med padcem slišala vsak svoje ime, jima je bilo nekam lahko in toplo pri duši. Kar sproščena sta se zdela sama sebi! Krčevito sta se objela in — olajšano zaihtela...

»Živim...« je vzkliknil Fandor in Juve mu je kakor odmev odgovoril: »Živim!«

Zdajci ju je pa čuden občutek predramil v resničnost; do kolen sta slala v vodi!

Nekam zabeležilo ju je in okoli njiju se je grgarjalo pretakala voda. Niti minuto več nista dvomila, kje sta!

Juve se je prvi streznil in vzkliknil: »Rešena sva!«

In tedaj je brz pojasnil Fandorju, ki ga je moral na silo potegniti s seboj:

»Lopov se je pošteno usekal. Ni dovolj, če ima človek genialne domisleke, treba je še kaj več, zlasti tehničnega znanja. Vidiš, Fandor, pesek naju je rešil! Tla lažne delovne so bile prešibka; niso mogla držati teže tolikšne količine peska. Nu, naposled je bil na vso srečo še kanal šibak, pa se je ta betonska reč vdrla. Zdaj sva lepo na varnem, nekje pod trgovino Pigalle... Kar brz na delo, Fandor! Po mojem računu imava še kakšnih sto metrov do izhoda!«

Bredla sta po umazani, mastni in emulziji vodi. Zdajci je Juve, ki je bil kar doma v pariškem kanalskem omrežju, veselo vzkliknil. V mraku je zagledal železno lestvo, ki je držala h kanalskemu izhodu na cesto. Ročno se je vzpel po teh železnih stopnicah, in Fandor je bil brz za njim. Uprla sta se v težko železno ploščo, ki pokriva kanal, in glej, že sta pomolila glave na ulico. Ko sta zadihala s polnimi pljuči svež zrak, sta oba moža krepko sicer, omlela in obležala na cestnem hodniku.

Ko se je Fandor spet zavedel, je ležal v neki veliki, prav siromašno opremljeni sobi na še siromašnejšem ležišču. Se preden se je popolnoma zavedel, je zaslišal Juvov glas, ki se je z nekom živahno in trpko-saljivo zabaval. Fandor je pri priti spoznal, da je Juvov sobesednik njegov poklicni tovariš.

Juve je rožljav s težkimi sponami, ki mu jih je službojoči stražnik nadel na roke, in divje rohnel:

»Pravi idioti ste; vsi, od prvega do poslednjega!... Naju imate za vlomilca? Ali vam naj mar še stoprvič ponovim, da sem Juve, kriminalni komisar in vaš starejšina...«

XXXVI

Sledovi za Jozefino

Ko sta ujetnika naposled vendar dokazala svojo identiteto, so ju izpustili. Komaj sta Juve in Fandor odšla iz policijske stražnice, je prijel kriminalni nadzornik častnikarja zaupno pod roko.

»Podvija se!« je dejal. »Ta abotna aretacija nama je požrla toliko dragocenega časa...«

»Ah,« je odgovoril Fandor in skušal dobiti Juve, »lahko sva zadovoljna, da je zadeva tako končala. Bodiva kar srečna, da se dihava...«

»Ta pustolovščina naju je mnogo stala, dragi moj,« je odgovoril Juve, »najina poklicna čast je kar nekam omadeževana...«

»Poklicna čast?« Ti pretiravaš... »Ne, ne, Fandor!... Odločila sva se, da bova lopova presenetila, medtem naju je pa ta zverina pričakovala; midva sva ga nameravala ukleniti, pa je on naju zaprl v svojo mišnico...«

Komisar in častnikar sta korakala po mirni cesti de la Rochefoucauld, ki je bila skorajda izumrta. Prav pošteno sta se zbal, da bi ju kdo ne presenetil, da bi jima naposled sam doktor Chalek ne sledil za petami...

Ko sta zavila na cesto Saint-Lazare, je Juve obstal pred neko točilnico in povabil Fandorja na zajtrk.

Vstopila sta in sedla v kot prazne sobe, tako da sta imela vhod nepreostano pred očmi.

Juve je naročil gnjat in vino. Lahko si mislimo, da sta oba prijatelja pošteno zalagala skromni zajtrk, zakaj pošteno jima je že krulilo po želodcih.

Fandor bi bil od sile rad spregovoril, toda Juvov resni obraz ga je opomnil, da mora molčati. Dobro je vedel, da mu je to koristno.

Šele ko je Juve naročil sira in šaljiivo pripomnil, da bo tako okrepljen izdržal do obeda, se je častnikar opogumil in vprašal:

»Juve, kaj misliš, kje neki tiči zdaj ta preteti doktor Chalek? V bolnišnico svete Katarine se prav gotovo ni vrnil?«

»Kako le moreš biti tako naiven?! V bolnišnici gotovo ni... Teško, in še prav teško je pa reči, kje je... Sicer pa bodi kar prepričan, da ga bom staknil. Načrt že imam... Zdaj pa rajši pošteno potegni! Na zdravje!«

Juve in Fandor sta trčila; častnikar je koj izprevidel, da Juve že kar ve, kje bo Chalek našel.

»Ali bi mi morda blagovolil povedati kakšen je ta tvoj načrt?«

Juve je Fandorju namignil, češ zdaj ne morem govoriti, ko pa pravkar prihaja krčmar, da odnese krožnike. Ko je pa zavaljeni krčmar spet odšel za točilnico, je komisar povzel:

»Moj načrt le že spet sbril!... Hm! Če po pravici povem, ga še nimam... Samo to je pribito, da je Loupart izginil, in da so njegovi odnosi z doktorjem Chalekom še zmerom velika skrivnost... Eno edino oporo imam in ta je Jozefina v bolnišnici svete Katarine. Pribito je, da je Jozefina Loupartova ljubica; Loupart pozna Chaleka, ki je bil v njegovi hiši izvršen umor — in kjer je nevidna roka hotela tudi naju živa pokopati... Chalek je pobegnil, Loupartovega biva-lišča pa tudi ne veva. Edino dobro je, da nama Jozefina ne uide. Zdaj se morava z njo sporazumeti, če hočeva najti osebe, ki naju zanimajo...«

Fandor je pritril:

»Prav imaš,« je dejal, »bdi ti morava nad njo!«

»To je lepo rečeno!« je odgovoril Juve, »vendar pozabljaj, da dotlej, dokler bo Jozefina v bolnišnici, ne bova videla ne Louparta in ne Chaleka...«

»Ko bo pa Jozefina odpuščena iz bolnišnice...«

»Potlej,« ga je prekinil Juve, »je ne smeva niti za hip več izpustiti iz oči!«

»Kdaj, misliš, da bo odšla iz bolnišnice?«

Juve ni odgovoril, temveč je s kovanecem potrkal na kupico:

»Krčmar!« je poklical, »račun...«

Potlej se je obrnil k Fandorju in del:

»Ne verjamem, da bo Jozefina dolgo ostala v bolnišnici. Zdi se mi, da dobro ve, zakaj ji je Loupart grozil...«

Solska naloga o kravi

Krava je sesavec in domača žival. Živi povsodi. Prevečena je s kravjo kožo. Zadaž ima rep s čopičem, s katerim odganja muhe, ker bi mogle pasti v mleko.

Spredaj je glava, kjer rastejo rogovi in kjer je tudi gobec. Rogove rabi krava za suvanje, gobec pa za muhanje. Spodaj pod kravo visi mleko, ki je tako napravljeno, da se ga vleče. Če se na njem vleče, potem priteče mleko. Mleka nikdar ne zmanjka, ker ga krava sprosti dela; kako to dela, ne vem, ker tega še nismo vzeli.

Krava fino diši in jo duhamo že od daleč, kajti ta duh dela zrak na deželi.

Mož krave je vol. Izgleda tako ko krava, samo mleko ne visi pod njim. Zato tudi ni sesavec, temveč ga uporabljajo za delo. Bik je psoka.

Krava živi od trave, in če je trava dobra, je tudi mleko dobro, če je trava slaba, je slabo tudi mleko; če pa grmi, se mleko zasiri.

Krava ne potrebuje mnogo hrane, ker prežvekuje to, kar je enkrat pojedla tako dolgo, da je sita. Več ne vem.

»Koprive« — Zagreb — (Slov. kotiček.)

Staromodne ženske

Stara teta: »Kaj? Nad Benetkami si letel, pa nisi pozdravil moje prijateljice Amalije?«

(Hl Travaso — Rim)

Niti zdaleč pa ne mislim, da sumi doktorja Chaleka, češ da je on streljal nanjo. Prepričana je gotovo, da je streljal njen ljubček in zato bo napela vse strune, samo da odide prej iz bolnišnice...«

»Da bi se Loupartu opravičila, ali mar ne?«

»To ni važno!... Midva zdaj veva, kaj nama je storiti. Jaz moram pri priti na policijsko ravateljstvo, da poročam svojemu šefu gospodu Harvardu o dogodkih. Ti pa pojdi medtem v bolnišnico svete Katarine, obišči ravnatelja in se prepričaj ali je Jozefina še zmerom na varnem. Potlej pa mi lepo čuvaj ta zaklad... Čez kakšni dve uri pridem pote...«

Fandor je brz skočil na noge, stisnil komisarju desnico in hotel kar oditi. Juve ga je zadržal:

»Samo še hip!« je vzkliknil. »Ako bi ne mogel iz kakršnega koli vzroka čakati v bolnišnici name, pokliči policijsko ravateljstvo, sobo 44 in me zahtevaj k telefonu... Tam lahko tudi naročim kaj zame... Odredil sem vse, da me bodo celo jutri, čeprav je nedelja, takoj obvestili...«

Čeprav ni bil Fandor bojazljivec, ga je vendar pri poslednjih Juvovih besedah spreletel nekakšen nemir. Precej pa je odgnal nevske mišli, pri srčno stisnil Juvu roko in se odpravil na pot...

Čez četrte ure, ko je Jerome Fandor zavil na cesto Ambroise-Paré, je srečal neko žensko, ki se je ob pogledu nanjo zdrnil.

»Lej, lej,« je zamrmral, »to srečanje nama je prekrizalo vse račune...«

Nekaj korakov dalje, ko je bil že prepričan, da ga ženska ne more več opaziti, se je obrnil in gledal za samotno popotnico, ki jo je pravkar srečal...

»Ona je!« je spet zamrmral; »ni dvoma...«

Ženska je prečkala bulvar de la Chapelle in zavila na bulvar Barbès...

Fandor ji je sledil za petami...

Ko je odbila ura na bolnišnici svete Katarine šest, se je začelo na oddelku vsakdanje vrvenje. Strežniki in strežnice so pripravljale vse potrebno za noč.

Na oddelku doktorja Patela je pravkar službojoči zdravnik opravil pregled. Oslabelim je dajal poguma,

okrevajoče je samo ljubeznivo vprašal po počutju.

Sicer je bilo v veliki dvorani prav pusto. S pritajenim glasom so si sosede druga drugi voščile lahko noč.

Zdravniški obhod se je bližal koncu.

»Nu,« je dejal zdravnik mladi ženi, ki je sedela pokonci v postelji in ji očito ni bilo do spanja. »Ali nas nameravate mar že zapustiti?«

»Da, gospod doktor...«

»Ali vam ni prijetno pri nas?«

»Že, že, gospod doktor, vendar...«

»Vendar?... Ali se mar še zmerom bojite?«

»Oh, še malo ne!...«

Bolnica je te poslednje besede izrekla tako prepričevalno, da je zdravnik nehote posilil smeh.

»Jaz bi v vaši koži ne bil tako hraber... Kaj boste pa počeli? Zelo slabotni ste še! Kar lepo pri nas ostani te večer in odidite po jutrišnjem predpoldanskem pregledu, če res ne marate več pri nas ostati...«

Deklica je energično stresla glavo in odgovorila:

»Nočem več ostati, gospod doktor...«

Zdravnik je vdano skomizgnil z rameni in ravnodušno odgovoril:

»Pravi! Pa vam bom napisal odpustnico...«

Poklical je uradnika in mu nekaj naročil.

Komaj je zdravnik odšel iz dvorane, je Jozefina že skočila pokonci in segla po obleki, ki ji jo je strežajka prinesla.

»Ali mar mislite, da bom za večno ostala v tem brlogu?« je smeje se dejala neki sosedi, ki jo je vsa preplazena z razprtimi očmi gledala.

»Ali vas kdo pričakuje?«

»Kakopak... Vsaj upam... Loupart bo itak že hud, ker sem se tako dolgo mudila v bolnišnici...«

»K njemu se vrnete?«

»Jaz bi se morala kaj takega sploh vprašati?« je odgovorila z glasom, ki je bil poln ogorčenja.

»Jaz bi se že bala srečanja s takim možem... Ali veste, da vas je pravi čudež rešil smrt? Kaj pa mislite, da bo zdaj storil z vami, ko se vrnete...«

Jozefina se je glasno zasmejala:

»Vi Louparta ne poznate!... Če bi me hotel ustreliti, bi me bil prav gotovo ustrelil... Mojastrsko roko ima!... Prav gotovo me je samo namenoma ranil... On je že dobro vedel, zakaj je zahteval, naj se pri priti vrnem domov... Gotovo gre za važne stvari... Potrebuje me... In to je zame dovolj...«

Paznica je z energičnim glasom ukazala mir. Po bolnišniških predpisih namreč ni dovoljeno govorjenje po večernem zdravniškem obhodu.

Medtem se je Jozefina že oblekla... Obula si je še čevlje, počesala si je lase in — pripravljena je bila!

Sijoča v obraz je odšla iz dvorane, stekla, prepevajoč si pesmico, po stopnicah navzdol in zavila čez dvorišče k vratarju:

»Domov grem! Pa hvala za vse!« je zaklicala starcu, medtem ko mu je izročila odpustnico. »Nikoli se več ne vidimo!«

»Da, da, poznamo to!« je dobrodušno zamrmral starac. V soboto se vsaki zaboče prostosti, vsaki, ki le na nogah stoji...«

Ko so se zaprla težka vrata za Jozefino, je odzdravila po ulici kolikor so jo noge nesle. Cestna ura je kazala pozno uro...

Iz tovarn v okraju la Chapelle so vrel delavci in delavke na živahne ulice na levi in desni.

»Nemogoče je, da bi me v tej gneči opazila,« si je mislil Fandor, ki je neprestano sledil samotni Jozefini. »Sicer me tudi še nikoli videla ni — in se ji niti sanjalo ne bo, čeprav se ozre, da jo zalezujem. Prišla je iz okoliških bulvarov, zavila je v središče in zdaj sva na ulici de la Goutte d'Or. Brez dvoma gre domov...«

Nekaj minut pozneje je Jozefina res stopila v stanovanjsko hišo.

Medtem ko je mimogrede pozdravila vratarja, je bil tudi že Fandor pri hiši in je ravno še videl, kako je stekla po stopnicah navzgor...

»Imenitno! Tičica se je vrnila v svoje gnezdo. Zdaj moram pa paziti, kdo jo bo obiskal...«

Fandor je stopil v sosedno krčmo in zahteval papir in črnilo.

Juvu moram napisati obširno poročilo,« si je dejal...

Ko je že tri strani popisal in našel že četrto, da bi komisarju opisal vse primerne prostore, ki bi služili stražnikom za skrivališče, je zdajci pogledal skozi okno in se od strahu skoro raj sesedel...

»Vraga!« je zamrmral, »kaj naj to pomeni?«

Vrgel je kovanec na mizo, in še za mar mu ni bilo, da je odrinil dvajset frankov. Ne meneč se za priklone krčmarja, ki ni bil vajen takšne napitnine, je stekel ko obseden na cesto.

Tik ob hišah se je plazil proti bulvarju Barbès.

»Človek bi je skoraj ne spoznal več... Vendar je prava!... si je dajal Fandor.

Ne da bi pustil deklico iz oči, je prišel Jerome Fandor do postaje podzemeljske železnice.

»Kam se je pelje?« Prvi razred... Hudimana! Ali ima mar sestanek z doktorjem Chalekom?... Neumnost!... Ali pa vendar...«

»Za vsak slučaj ne bo napak, če ji sledim!« si je dejal Fandor... »Sam Bog si ga vedi kje se bom usidral?...«

Loupartova ljubica je bila pravi tip ljubke Parižanke. Če je bila prikupna že v svoji skromni in preprosti obleki, ki jo je oblačila kot delavka, jo je elegantna toaletta spremenila v pravo pravcato damo, ki je ponosno in samozavestno dvigala glavo. Oblečena je bila v temnosivo obleko, okoli vratu si je zapela severno lišico, na glavo si je posadila koketen klobuček in nožice so ji tičale v drobenih čevljičkih iz kačjega ujanja... Nihče bi ne bil v tej elegantni dami pred lyonsko postajo podzemeljske železnice, spoznal siromašne bolnice, ki je pred kakšno uro odšla iz bolnišnice svete Katarine.

Moški, ki so jo srečavali, so jo občudujoče merili od nog do glave, vendar se niti najpogumnejši niso upali tvegati naskoka...

Jozefina se je komaj vrnila na trg pred lyonsko postajo, ko je pristopil k njej neki skromno oblečen mlad mož in jo nenavadno ljubeznivo vprašal:

»Oprostite, milostljiva, Ali bi smel samo trenutek z vami govoriti?... Prosim vas, ne recite ne!...«

»Gospod...«

»Samo sekundo, milostljiva! Gre za zelo važno stvar...«

Nekaj hipov se je Jozefina obotavljala, potlej je pa dejala:

»Tak povejte že, kje vas čevlji žuli...«

»Oh, prosim; toda ne tukaj! Ali vae smem povabiti na skodelico čaja...«

»Kakor želite!...«

Dvojica je zavila v bližnjo slaščičarno — in ne da bi samo slutila, jima je nekdo sledil...

DVOJNI UŽITEK

PROIZVOD: UNION ZAGREB

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Izlet in Ki-Ki BONBONI

Mabel in sprevednik

(Nadaljevanje s 4. strani)

Komaj je zamrla pesem, ji je, misleč na svoj trak »English«, brž sladko šepnil na uho »my darling« in »sweet heart«...

Pozno v noči sta se poslavljala. Nekje na nekem vogalu, na križišču cestne železnice. Hotel jo je sicer spremiti domov, toda ona ga je ljubeznjivo zavrnila: »Ne, hvala... Ni mogoče... Res ni mogoče... bom že sama našla,« in z vso vnemo je zahtevala, da se sam odpelje dalje.

Čudno, da ga kar samega domov pošilja! Tako v zadregi, tako sam se je zdel, kakor da bi bil tuj v tem mestu, kljub svoji sprevedniški uniformi tuj in negotov v velikem mestu, polnem križišč in neslutnih nevarnosti...

Trije, štirje tramvaji so že oddirali mimo; potlej še eden — in še eden. Zrla sta si v oči, držala sta se za roke in nista se mogla ločiti.

Naposled — ločiti se vendar morata — je stopil po malem in v sanje zatopljen na poslednji tramvaj. Ustopil se je na zadnjo ploščad — in tramvaj ga je odpeljal Bog sam si ga vedi kam, v temo velemesta...

Mabel se je ta slika vtisnila v srce. Gledala je za njim, toda njegov obraz je postajal čedalje manjši, njegova postava čedalje mrčnejša. Rdeča svetilka na zadnji plati tramvaja je izginila v megli... Čudno, se je zamislila zdajci Mabel, nikoli ga ne bom več videla. Nešteto drugih ljudi, ki mi jih je tako malo mar, sestrice, svakinje, prijateljice... vse, vse bom še videla, samo njega nikoli več... Čudno...

Avto je pridrvel mimo. Podzvestno je dvignila roko. »Hotel Bristol!« je ukazala, in ko je sedla na mehke blazine, se ji je čudno zdelo, da ne sedi nihče poleg nje...

Miss Mabel je stopila v hotelsko predstojbo. Dame v večernih toaletah, gospodje v smokingu. Od nekod je donela pritajena godba. Dva gentlemana v elegantno skrojenih oblekah sta jo s hladno angleško vljudnostjo pozdravila. Domačina, ki je z njima nekajkrat plesala...

Sicer bi res lahko, je premišljevala, domov brzojavila, da pridem dva, tri dni kasneje... Zakaj naposled?... Konec je itak zmerom enak... Rdeča lučka na zadnji plati tramvaja, ki izgine v noč. Zakaj neki?...

Toda njeno hrepenenje se je uprlo! Zakaj ne more biti zdaj tu, da zapleše z menoj, namesto teh dolgočasnih družabnih lutk... Ta dva — sicer sta v Cambridgeu študirala — in vendar se ne moreta ponašati s takimle trakom na rokavi, s trakom »Deutsche« kje na londonski podzemeljski železnici... Misli so se ji zapletle... Spomnila se je, da je z njim v istem mestu, in vendar je tako neskončno daleč od nje; ta misel ji je postala neznošna.

Stekla je k dvigalu. Najlepše, če začne takoj spravljati stvari v kovčege in se kar jutri zjutraj s prvim vlakom odpelje... Saj res: obljubila mu je razglednico. Da, poslala mu bo razglednico iz Londona, katedralo svetega Pavla, pogled na Regent Street — in napisala mu bo: »Prisrčno pozdrave, Mabel... In to bo vse.«

Komaj je stopila z eno nogo v dvigalo, jo je spretetela misel. Svetla, pogumna misel. V njenem neznem obrazu je kar zasijalo veselo razburjenje. (Najmanj tako lepa je ko Greta Garbo, je ugotovil liftboy, ki je bil že teden dni zaljubljen v miss Mabel iz sobe 24.)

Mabel se je pravkar odločila: Ne bom mu poslala razglednice s prisrčnimi pozdravi, temveč pismo. Kar odkritosrečno ga bom vprašala, če ga mika London in če bi hotel priti za zmerom tja. Zmenila sem se že s svojim bratom Harryjem — tako bom pisala — ki je pri podzemeljski železnici. Harry je

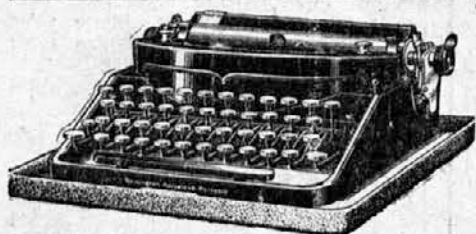
premeten dečko, on mu bo že našel primerno službo pri tem podjetju...

Mabel se je skrivnostno nasmehnila: Da to mu bo pisala — in niti besedice več. Vse drugo bo presečenjeno. Njen brat Harry je ljubeznjiv dečko. V ogenj bi šel zanjo. Zakaj bi njej na ljubo ne vzel še kakšnega dunajskega tovariša s seboj na »turo« in ga podučil, kako se človek v Londonu prerine naprej... O, Harry je tič... saj je pri londonski podzemeljski železnici — delničar in upravni svetnik...

Vse vrste oblek, nepremočljivih Hubertusev, plaščev, perila itd., si nabavite po zelo nizki ceni pri

Preskerju

Sv. Petra cesta števil. 14

Remington

15 novih modelov vodi zopet na trgu pisalnih strojev

Prodajamo tudi na dolgoročno odplačilo po nepovišanih cenah

Remington

model »Junior« je mali v kovčegu, lepo opremljen — družinski — potniški in pisarniški stroj. Nizka cena dovoli vsakomur, da si ta pisalni stroj takoj nabavi. Zahtevajte ponudbo, prospekte in neobvezno predavanje od:

Gen. zast. Remington tvornice **tt. MATADOR**, Zagreb, Ilca 5
Zastopnik za Ljubljano in okolice: Ivo Klarič, Ljubljana, Kolodvorska 28/II.
Razstava in prodaja strojev: Technik, J. Banja, Ljubljana, Miklošičeva 20
Tel. 34-19

Dobra obutev — dober uspeh

25

Najlažji, najtrpežnejši in najudobnejši telovadni čevlji, pripravljeni za vse vrste sporta.
Vel. 30 — 34 Din 29.—
Vel. 35 — 42 « 35.—

59

Najbolj priljubljen in največ zahtevan otroški čevlji iz finega telečjega boksa z čvrstim usnjenim podplatom.
Vel. 30 — 34 Din 69.—
Vel. 35 — 38 « 79.—

Rata

35

Trpežni in čvrsti čevlji iz močnega debelega usnja in z gumastim podplatom, zelo prikladni za nemirne dečke.

Vel. 30 — 34 Din 39.—
Vel. 35 — 38 « 45.—

39

Visoki čevlji iz močne kravine z neraztrgljivim in nepremočljivim gumastim podplatom. Nujno potrebni za šolsko dečo za dež, blato in sneg.

Tel. 30 — 34 Din 45.—
Vel. 35 — 38 « 59.—

59

Najprikladnejši dekliški čevlji za šolo in ulico, iz finega okrašenega boksa z zaponko čez rist in močnim usnjenim podplatom.

MALI OGLASI

Male oglase socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklci in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglaš je treba še posebej plačati davek v znesku 1'50 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali še ima oglaš šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglaš se plačuje vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštini položnici na ček, račun »Družinskih tednik« uprava, Ljubljana 15.39, ali pa v znakah obnem z naročilom.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din, Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ISČE SE STREZNICA, ki zna lepo prati perilo in nogavice ter fino krpiti. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Natančnas«.

POSLOJLO BREZ POROKOV dajemo državnim samoupravnim uradnikom ter upokojencem. Pišite na upravo pod »Amortizacijska«.

INTIMNI ŽENSKI KOLEDAR, velikost notesa, 180 strani, mora imeti vsaka dozorla žena, da se pouči, kako se lahko brez fizične ali moralne škode na versko in medicinsko neoporečen način trajno izogiba spočetja. Po povzetju Din 20.—, Zaloga v Ljubljani: Kati Voda, Medvedova 8; dobi se tudi v Učit. knjigarni in v trafikah nasproti »Rio«, Slamiča in v trafikah na Tyrševi c. 53.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

33 LETNI POSESTNIŠKI SIN, bivši podoficer, lep, zdrav, abstinent, s srčno izobrazbo (izven vsakdanjosti delaven in varčen, želi znanja z zrelo inteligentno in preprosto gospodino, z nekaj premoženja, katere bi imela veselje do kmetijstva in vrhu ženitve, ozir. prevzetja (nakup) lepe domačije. Znanje nemščine znanje. Ponudbe na upravo pod: »V delu je rešitev«.

ŽELIM JUNAKA UNIFORME, rešitelja plahe golobice, željno skupnega gnezda. Dopis na upravo pod »Rešitelj«.

UCITELJICA 26 LET, čedne zunanosti dobra gospodinja, želi postati dobra žena in mamičica. Dopisovati želi le s plemenitim inteligentom od 28 do 35 let, v državni službi, ki naj odgovori na upravo anonimno pod: »Le, če bo možna tem potom sreča«.

DEKLE STARO 30 LET gre kot gospodinja h kakšnemu starejšemu gospodu, najraje upokojencu ali samcu. Ponudbe pod »Pridna in poštena«.

DISKRETNI GOSPOD, star 25 let, bi se rad seznanil s simpatično gospo ali gospodično njegove starosti, ki bi ga iz prijaznosti učila nemškega jezika. Dopise a polnim imenom prosim na upravo »Družinskega tednika« pod »Nemščina«.

SIMPATičNA DAMA, v življenju nesrečna, želi znanja z dobro situiranim gospodom, ki bi ji bil pripravljen pomagati. Samo resne ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Samostojna«.

MLAD SIMPATičEN GOSPOD si želi znanja z ravno tako simpatično gospodično iz boljše družine, staro 20 do 25 let. Pogoj dobra vzgoja, plemenit značaj in inteligenca. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Simpatično deklet«.

ZNANJA ŽELI po dopisovanju mlad gospod, srednje postave, muzikalen, a sigurno bodočnostjo, z mlajšo gospodično, z nekaj kapitala v svrhu kasnejše ženitve. Cenjene dopise na upravo lista pod šifro »Hrepenenje«.

Stanovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

SOBO ALI SOBICO iščem za stalno v bližini glavnega kolodvora po možnosti s centralno kurjavo in strogo separiranim vzhodom. Dopise na oglašni oddelček »Družinskega tednika« pod »Oznaka cene«.

STALNO STANOVANJE iščejo tri odrasle osebe; večjo sobo, kuhinjo, shrambo in priklifne. Naslov v upravi »Družinskega tednika«.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

IZPADANJE LAS IN PRILJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodili stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilca 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem »Eau de Lahore«. 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilca 34.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lasse, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilca 34.

ESENCA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljšje in najzanesljivejše sredstvo proti prhljajem in izpadanju las. Slabi in zanemarni lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica z navodilom Din 30.—. — Naroča se pri: Nobilior-parfumeriji, Zagreb, Ilca 34.

Prodaj

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

POHISTVO. Več šperanih sob na zalogi, orehova korenila, od 3.400 Din naprej. Kuhinjske kredence od 870 Din naprej pri Lancot D. Wolfova 12.

Take zadovoljni kakor so drugi, boste tudi vi, če naročite prvovrstno uro budilko s sliko prečudenč Marieje z Brezij, izdelava v naravnih barvah je tako okusna in lična, da bi že zato ne smela taka ura manjkati v prav nobeni hiši. Še posebna privlačnost je Marlija, ki gleda izza Goré na nas, ki pričakujemo njene tolažbe. Ure so okusno izdelane, so trpežne in zelo poceni. Prvovrstna Din 107.—, Din 95.— in Din 87.—. Naročite po dopisnici z navedbo natančnega naslova. Pošljem takoj po povzetju. Se priporoča Zdravko Rant, urar, Jesenice-Fuzine.

Kurja očesa,

trdo kožo in zarasle nohte Vam brez bolečin odstranim ter noge strokovnjaško zmasiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričajte se! Nega nog 10 Din!

Rata

Ljubljana, Selenburgova 7